

НАРЕДБА № 3 от 28.02.1987 г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците

Издадена от министъра на народното здраве, обн., ДВ, бр. 16 от 27.02.1987 г., изм. и доп., бр. 65 от 9.08.1991 г., бр. 102 от 13.12.1994 г., бр. 78 от 30.09.2005 г.

Раздел I

Организация и провеждане на задължителните предварителни медицински прегледи на работниците

Чл. 1. Задължителните предварителни медицински прегледи се извършват с цел да се даде преценка за годността на лицата с оглед на здравословното им състояние да изпълняват определена професия (дължност, производствена дейност), за която кандидатстват, вписана в картата за предварителен медицински преглед (приложение № 1).

Чл. 2. (1) На задължителен предварителен медицински преглед подлежат:

1. лицата, които постъпват на работа за първи път;
2. лицата, които преминават на друга работа в същото или в друго предприятие, която е свързана с вредни фактори и с риск от професионални увреждания;
3. лицата, прекратили трудовите си правоотношения за повече от три месеца.

(2) Постъпващите на работа в производствата и професиите, посочени в Списъка на производствата и професиите, при които са задължителни предварителни и периодични профилактични медицински прегледи на работещите с вредности и срокове за провеждането им (приложение № 2), подлежат на предварителен медицински преглед от лекари-специалисти съгласно Списъка на лекарите-специалисти, участвуващи при провеждането на предварителните и периодичните прегледи на работещите с вредности и на необходимите изследвания (приложение № 3).

(3) Лицата, ненавършили 18-годишна възраст, подлежат на комплексен предварителен медицински преглед от терапевт, невролог, хирург, оториноларинголог и офтальмолог. Заключение за постъпването им на работа се дава при установяване на добро физическо развитие и здравословно състояние, което позволява изпълнението на професията (дължността, производствената дейност), за която кандидатстват, без риск за тяхното здраве.

(4) Лицата, ненавършили 18-годишна възраст, не се допускат на вредни, тежки и опасни работи, които са забранени за лица от 16 до 18 години съгласно чл. 304 от Кодекса на труда (КТ).

Чл. 3. (1) Предварителните медицински прегледи на лицата, постъпващи на работа, се извършват от лекаря по месторабота (цеховия лекар) и специалистите от лечебно-профилактичните заведения, обслужващи предприятието по месторабота.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) Когато предприятието не се обслужва от лечебно-профилактично заведение по месторабота, предварителните медицински прегледи се извършват от участъковите терапевти и специалистите от лечебно-профилактичните заведения по местоживееще на лицата или от медицинските специалисти, работещи в частни и кооперативни здравни заведения.

(3) При липса на необходими специалисти и на възможности за извършване на някои клинични и параклинични изследвания, лицата се насочват за изследване по установения ред към съответните многопрофилни или специализирани лечебно-профилактични заведения.

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) При явяване на предварителен медицински преглед в същото населено място кандидатите са длъжни да представят личен паспорт, карта за предварителен медицински преглед (приложение № 1), получена от съответното предприятие, и личните си амбулаторни карти. Здравните досиета се предават на лицата в запечатан и подпечатан плик, а се връщат служебно на съответните здравни заведения и служби.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

(3) Картите за предварителен медицински преглед се набавят за сметка на предприятието. Службите "Личен състав" попълват паспортната част, като вписват задължително конкретната професия (должност, производствена дейност), за която лицето кандидатствува. Основните вредности, с които то ще бъде в контакт, се вписват от отделите (службите) по охрана на труда. Картите се подписват от завеждащ "Личен състав" и от завеждащ отдел (служба) "Охрана на труда".

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 5. (1) Резултатите от извършените прегледи и изследвания се нанасят в картата за предварителен медицински преглед и в личната амбулаторна карта на лицето.

(2) Заключението за годността на лицето да изпълнява посочената професия (должност, производствена дейност) се оформя от лекаря, обслужващ предприятието (цеховия лекар или участъковия лекар-терапевт, обслужващ предприятието), или здравното заведение, което ще извърши прегледите, а ако няма такъв - от участъковия терапевт по местоживееще въз основа на данните от прегледа, становището на всеки от

съответните специалисти за възможностите на кандидата да изпълнява посочената професия (дължност, производствена дейност) и в съответствие със Списъка на медицинските противопоказания за постъпване на работа в производства и професии с вредни за здравето условия и фактори (приложение № 4). След вписане на заключението картата за предварителен медицински преглед се предава на лицето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) Когато предварителният медицински преглед се извършва в частни или кооперативни здравни заведения, заключението се оформя от терапевт.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) За ненавършилите 18-годишна възраст заключението по ал. 2 се дава от лекарската консултивна комисия (ЛКК).

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) При наличие на органично психотично състояние, друга психоза, психопатия, невроза, наркомания и епилепсия заключението по ал. 2 се дава въз основа на специализирана преценка от районната психиатрична диспансерна служба (диспансер, отделение, кабинет).

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6 - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Недоволните от заключението на лекаря относно годността им да изпълняват професията, за която кандидатствуват, могат да го обжалват пред съответната ЛКК; недоволните от заключението на ЛКК да го обжалват пред съответната трудово-експертна лекарска комисия (ТЕЛК), а недоволните от решението на ТЕЛК - да го обжалват пред централната трудово-експертна лекарска комисия (ЦТЕЛК).

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 7. Лицата с хронични заболявания, на които е призната годност да изпълняват определена професия (дължност, производствена дейност), се диспансеризират по месторабота. В случай че не бъдат настанени на работа или организацията не се обслужва от здравно заведение по месторабота, те се диспансеризират от участъковите терапевти по местоживееще.

Раздел II

Организация и провеждане на задължителните периодични медицински прегледи на работниците

Чл. 8. Задължителните периодични медицински прегледи на работниците се извършват с оглед диагностициране на ранните форми на заболяванията и разкриване на рисковите фактори за възникването на масово разпространените и на социалнозначимите болести. Тези прегледи включват елементите, посочени в приложение № 5.

Чл. 9. (1) На задължителни периодични медицински прегледи подлежат всички работници през цялото времетраене на трудовата им дейност, както следва:

1. до 18-годишна възраст - ежегодно;

2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) от 18- до 40-годишна възраст - един път на пет години;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) над 40-годишна възраст - един път на 3 години.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Чл. 10. Работещите в контакт с производствени вредности подлежат на задължителни периодични медицински прегледи и по реда на раздел III.

Чл. 11. В предприятията, които имат медицинско обслужване по месторабота, задължителните периодични медицински прегледи се организират, както следва:

1. работодателите на предприятията ежегодно до 30 ноември уточняват контингентите, подлежащи на преглед през следващата година. Служба "Личен състав" на предприятието изготвя списъци на подлежащите, съдържащи трите им имена, възрастта и професията на всеки от тях, и ги предоставя на лекаря, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите;

2. лекарят, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите, съгласувано с работодателя до края на предшествуващата година съставя годишен план за провеждането на прегледите по производствени колективи, включващ подлежащите контингенти, датата, часа и мястото на провеждане на прегледите. Препис от плана се предоставя на работодателя на предприятието;

3. прегледите се извършват от лекаря, обслужващ предприятието или здравното заведение, което ще извърши прегледите, в здравната служба или във временно организирани за тази цел помещения в предприятието;

4. когато прегледите се извършват в предприятието, те могат да бъдат провеждани и в работното време на работниците;

5. лекарят, извършил периодичните медицински прегледи, изпраща лицата, които имат нужда от допълнителни консултации или изследвания, в съответните кабинети или диагностични звена на здравното заведение, обслужващо предприятието. Диагностичното изясняване на всички прегледани следва да бъде завършено най-късно в едномесечен срок от извършването на прегледа им;

6. лекарят, извършил периодичните медицински прегледи, в едномесечен срок след приключването на диагностичното изясняване на прегледаните работници, изготвя анализ на резултатите от прегледа. В анализа се включват следните данни:

а) брой на подлежащите на преглед работници и брой на прегледаните работници, включително и в процент спрямо първите;

- б) брой и процент на работниците със заболявания;
- в) брой и процент на работниците с новооткрити заболявания;
- г) брой и процент на работниците, изложени на въздействието на рискови фактори за възникване на социалнозначими заболявания съгласно приложение № 5;
- д) структура на регистрираните общи и професионални заболявания;
- е) структура на рисковите фактори - за целия контингент, за лицата със заболявания и за лицата без такива заболявания;
- ж) изводи, произтичащи от резултатите от задължителния периодичен медицински преглед, и препоръки за подобряване на здравното състояние на работниците;

7. анализът по т. 6 се представя на главния (зам.-главния) лекар на лечебно-профилактичното заведение, обслужващо предприятието, и на работодателя на предприятието.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Когато предприятието няма медицинско обслужване по месторабота, прегледите се организират съгласно изискванията на чл. 11 и се извършват по договор с държавно, общинско, частно или кооперативно здравно заведение.

(2) Доверените лекари в лечебно-профилактичните заведения изпълняват задълженията на цехови лекари, като прегледите на здравните работници се извършват по реда на чл. 11.

Чл. 13. Здравните заведения, в които има отделения за масови профилактични освидетелствувания (ОМПО), се използват максимално при провеждане на задължителните периодични медицински прегледи. Задълженията на лекаря, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите по чл. 11, се запазват. В съдържанието на прегледа от ОМПО се включват всички елементи на основния периодичен медицински преглед съгласно приложение № 5.

Чл. 14. (1) Работниците, преминали на задължителен медицински преглед, се диспансеризират в съответната диспансерна група.

(2) Диспансерното наблюдение на работниците се провежда:

1. от цеховия лекар (завеждащ единния терапевтичен участък с предприятието), обслужващ предприятието по месторабота;

2. от участъковия терапевт по местоживееене, когато предприятието няма медицинско обслужване по месторабота.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 15. Резултатите от задължителните периодични медицински прегледи се нанасят в допълнителен лист (приложение № 7) към личната амбулаторна карта, който се прикрепя към нея.

Чл. 16. Работодателите съвместно със здравните работници, разработили анализа за резултатите от периодичните медицински прегледи, го обсъждат ежегодно. След това те планират и провеждат необходимите профилактични мероприятия за подобряване на условията на труда, трудоустройството, рационалното и диетичното хранене, отдиха, физкултурата, спорта, туризма и др. за работещите в предприятието.

Раздел III

Организация и провеждане на задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд (Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд имат за цел системното наблюдение на здравното състояние на тези групи работници и служители за ранно откриване на професионални увреждания и общи заболявания.

(2) Честотата на тези прегледи се определя от ХЕИ съобразно степента на потенциалния здравен риск на конкретните работни места съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд, издадена от МТСГ и МЗ и утвърдена с ПМС № 169 от 28.VIII.1991 г., както следва: първа степен - на 3 години; втора степен - на 2 години; трета степен - на 1 година; четвърта степен - на 6 месеца.

(3) Хигиенно-епидемиологичният институт може да изиска провеждането на профилактични прегледи и извън указаните в ал. 2 срокове при наличие на данни за подостровъздействие на факторите на работната среда.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд се извършват от държавни и общински здравни заведения по месторабота съвместно с ХЕИ по договор с работодателя.

(2) Когато няма медицинско обслужване по месторабота, прегледите се извършват от държавни, общински, частни и кооперативни здравни заведения съвместно с ХЕИ по договор с работодателя.

(3) Високо специализирани и профилирани в областта на професионалната патология прегледи и изследвания на работниците и служителите в обекти с национално значение, както и такива с особено опасни за здравето условия на труд се извършват от клиниките по

профессионални заболявания към ВМИ в страната, респ. Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски" съвместно с Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене и ХЕИ.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Ежегодно работодателите съвместно с ХЕИ и лекарите, обслужващи предприятието по месторабота, определят работниците и служителите, подлежащи на задължителни периодични медицински прегледи в съответствие с ал. 2 на чл. 17, като посочват цеховете и професиите и дават характеристика на неблагоприятните фактори, във връзка с които се провеждат тези прегледи.

(2) Работодателите изготвят списъци по цехове на работниците и служителите, подлежащи на прегледи по ал. 1, в които посочват трите имена, длъжност, възраст, пол, общия трудов стаж и трудовия стаж при конкретните условия на труд и осигуряват навременното им явяване. Списъците се представят на съответното здравно заведение, което ще извърши прегледите, и на съответната ХЕИ.

(3) Въз основа на представените списъци по ал. 2 и характеристиката на условията на труд ръководителите на здравните заведения съвместно с директора на съответната ХЕИ определят ръководителя и членовете на екипа от специалисти, които ще извършат прегледите, и утвърждават работния план за прегледите и необходимите изследвания съгласно списъците по приложения № 2 и 3, копие от който се изпраща на работодателя.

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Прегледите се извършват в пригодени за целта помещения в предприятието или в здравното заведение, когато естеството на прегледите и необходимите изследвания налагат това.

(2) При необходимост от допълнителни консултации и изследвания работникът или служителят се насочва към съответните специализирани кабинети и лаборатории на здравното заведение.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г., бр. 78 от 2005 г.) Здравните заведения могат да привличат по необходимост специалисти от клиниките по професионални заболявания към ВМИ в страната, Секцията по професионални заболявания към ДИБ "Св. Иван Рилски" и Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене за оказване на методично ръководство и практическа помощ при провеждането на прегледите.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Преди започване на прегледите специалистът по хигиена на труда от ХЕИ и завеждащият профпатологичния кабинет запознават медицинския екип с особеностите на производството и конкретните условия на труд, при които работят работниците и служителите, подлежащи на задължителен периодичен преглед, както и с очакваните професионални увреждания на здравето.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните физиологични и токсикологични изследвания за оценка на биологичната експозиция се извършват преди прегледите и резултатите им се предоставят на медицинския екип.

(2) (Отм., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 78 от 2005 г.) Резултатите от прегледите и извършените изследвания се нанасят в карти за извършен профилактичен преглед по приложение № 7, които след обработка на данните и изготвянето на анализа на прегледите се съхраняват от работодателя.

Чл. 27. Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд, се извършват и в работно време.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Болните със съмнение за професионално заболяване се насочват за диагностично уточняване към районния кабинет по професионални заболявания или клиниките по професионални заболявания към ВМИ, респ. Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски".

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) В срок 1 месец след завършване на прегледите и извършването на допълнителните консултации и изследвания ръководителят на медицинския екип съвместно със специалиста по хигиена на труда от ХЕИ, завеждащия кабинета по професионални заболявания и лекаря, обслужващ предприятието по месторабота, ако има такъв, обобщават и анализират резултатите от прегледите.

(2) Анализът по ал. 1 обхваща:

1. характеристика на условията на труд в предприятието и неговите поделения, които са обхванати с прегледите;

2. обобщено сведение за резултатите от прегледите съгласно приложение № 8;

3. брой на лицата с отклонение в тестовете за биологична експозиция;

4. цехове и професионални групи работници и служители, които се характеризират с най-влошено здравно състояние, водещите заболявания и тяхната връзка с условията на труд;

5. брой на работниците със съмнение за професионално заболяване, насочени към ДК;

6. брой на работниците, насочени за трудоустройване;

7. обща оценка на здравното състояние на работниците и служителите в предприятието;

8. препоръки за подобряването му - диспансеризация, трудоустройване, профилакториално и балнеосанаториално лечение, диетично хранене, оптимизиране на условията на труд и др., които могат да се включват в колективния трудов договор на предприятието.

(3) Анализът по ал. 2 се представя на работодателя, директора на ХЕИ и ръководителя на здравното заведение, извършило прегледите.

(4) Обобщеното сведение за резултатите от прегледите (приложение № 8) се изпраща в съответния регионален център за здравна информация.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 30 - 31. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Раздел IV

Анализ на резултатите от проведените задължителни периодични медицински прегледи на работниците

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Ежегодно до 30 март РЦЗИ:

1. обобщава данните за извършените периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд по отрасли и попълва сведение съгласно приложение № 9, което се изпраща в Националния център за здравна информация;

2. съвместно с ХЕИ изготвя анализи на извършените прегледи по общини, които се изпращат на техните кметове и се обсъждат на сесиите на общинските съвети.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.) Националният център за здравна информация съвместно с НЦХМЕХ и Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски" изготвя информация за здравното състояние на работниците общо за страната и по отрасли, която се представя в Министерството на здравеопазването в срок до 1 юни.

Чл. 33. (1) Управленията народно здраве при ОНС (СНС) съвместно с ХЕИ разработват анализ за проведените през изтеклата година периодични медицински прегледи на работниците от окръга в два раздела:

1. периодични медицински прегледи на работниците, подлежащи на обхващане по раздел II;

2. периодични медицински прегледи на работниците, подлежащи на обхващане по раздел III.

(2) Анализът се обсъжда на разширено съвещание с ръководствата на здравните заведения и с представители на ИК на ОНС (ОНС), ОС на БПС, ОУСО и на предприятията в срок до 20 март на следващата година.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Общи медицински противопоказания, изключващи постъпването на работа в производства, където работниците са подложени на въздействието на неблагоприятни производствени фактори (токсични вещества, прах, радиация и др.), са всички форми на активна туберкулоза, бременност и период на лактация.

(2) Боледуващите от активна туберкулоза:

1. не се допускат на работа в заведения и институти, в които се отглеждат, възпитават, обучават или лекуват деца, и в предприятия за производство, приготовление, съхраняване, разпределение и продажба на хранителни или питейни продукти;

2. не се допускат да упражняват следните професии: лекари, стоматолози, средни и младши медицински работници, бърснари, теляци, домашни помощници, както и професии в ежедневен контакт с голям брой хора: кондуктори, влакови контрольори, билетопродавачи, библиотекари, личен състав и др.

§ 2. Навсякъде в приложение № 4 към наредбата:

1. под "органични заболявания на централната нервна система" да се разбират и органични психотични състояния, като сенилни и пресенилни психози, психози при наркомании и др., както и умерена, тежка и дълбока олигофрения и епилепсия;

2. под "психични заболявания" да се разбират психози (шизофрения, афективни психози и параноидни състояния), които са в декомпенсирано състояние, без трайни ремисии и възможност за добра социална адаптация в условията на трудовия колектив и производството;

3. под "наркомании" да се разбират синдром на алкохолна зависимост (хроничен алкохолизъм) и наркотична зависимост (неалкохолни наркомании), когато са налице изразена зависимост и промяна на личността.

§ 3. Противопоказания за постъпване на работа са неврозите и психопатиите, когато има изразени психични нарушения, повлияващи трайно на поведението на болните.

§ 4. Всички работници, заети в постоянни ремонтно-монтажни работи в цехове и производства, свързани с производството и прилагането на токсични вещества, подлежат

на преглед в срока, предвиден за постоянно работещите с тези вещества, съгласно списъка (приложение № 2).

§ 5. Лицата, заети на работа с прилагане на нововнедрявани в производството токсични вещества, съгласувано с органите на държавния санитарен контрол и местните профсъюзни органи се преглеждат не по-малко от един път на 12 месеца преди уточняването на постоянни срокове за освидетелствуване.

§ 6. Лицата, работещи в производства и професии, при които е възможно по-късно развитие или прогресиране на професионални заболявания (контакт с берилий, кварц и други прахово-радиоактивни и канцерогенни вещества), след прекратяване на работа с тези вещества подлежат на периодични медицински прегледи по месторабота или по местоживееене не по-рядко от един път в годината.

§ 7. Органите на ХЕИ решават необходимостта от допълнителен медицински преглед за лицата, заети в производства, за които периодичните медицински прегледи са предвидени един път на 24 месеца, при нарушаване на санитарно-хигиенните норми в тези производства.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Думите "предприятие", "работодател" и "работно място" имат смисъла по § 1 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда

(2) По смисъла на тази наредба "вредни за здравето условия на труд" означава работа с физически или химически канцерогени и индустриски процеси с висок канцерогенен риск за хора, силикозоопасни прахове или работа при такива параметри на работната среда и трудовия процес, които се отклоняват от установените норми и изисквания и създават увеличен риск от заболявания при експозиция в рамките на максималния трудов стаж.

§ 9. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. Наредбата се издава на основание чл. 287 от Кодекса на труда.

§ 11. Тази наредба отменя Наредба № 14 на МНЗ и ЦС на БПС за предварителните и периодичните медицински прегледи на работниците и служителите (обн., ДВ, бр. 21 и 22 от 1983 г., изм., бр. 39 от 1983 г.).

§ 12. Работник, който не се яви на периодичен медицински преглед и изследване, след като му е било съобщено срещу подпись за това, носи административнонаказателна отговорност по чл. 97 от Закона за народното здраве. Същата отговорност носят и длъжностните лица, които са възпрепятствуvalи работници да се явят на периодичен медицински преглед и изследване.

§ 13. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на РЦЗИ и на ХЕИ.

§ 14. Наредбата е съгласувана с Централния съвет на Българските професионални съюзи и с Комитета по труда и социалното дело.

§ 15. Приложенията към наредбата са част от нея и ще бъдат отпечатани в Служебния бюлетин на МНЗ през 1987 г.

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 3 на Министерството на народното здраве за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците

(ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

.....

§ 20. Навсякъде в текста на наредбата думите "административните и профсъюзните ръководства" се заменят с думата "работодателите", а след думите "лекарят, обслужващ предприятието" се добавят думите "или здравното заведение, което ще извърши прегледите".

.....

Приложение 1

към чл. 1 и чл. 4, ал. 1

Карта за предварителен медицински преглед

на

(имена по паспорта)

роден на ..... г., личен паспорт - серия

№....., издаден на..... г. от.....
Лицето

кандидатствува за работа в

(завод и предприятие)

като

(отдел, цех)

(точна професия)

.....
длъжност, производствена дейност, вредности)

Кандидатът не е работил (работил е в същото предприятие от

..... г. до ..... г.
като .....

Работил е още като ..... от .....
г.

до ..... г.

Н-к "Личен състав": .....

(подпись)

Зав. отдел (служба) "Охрана на труда" .....

(подпись)

Данни от анамнезата: минали заболявания (без детски инфекции),

отпуска по болест - честота:

.....
.....
.....
.....
.....

Инвалидност: не, да, причини, группа:

.....
.....
.....

Данни от прегледа:

.....
.....
.....

(описват се само патологичните отклонения)

.....
.....

Необходим е преглед от лекари специалисти по:

.....
.....

Резултати от прегледите на специалистите
(всеки специалист вписва своите констатации и заключение за годност,
подписва се и посочва специалността си) поставя се печат на здр. заведение,

.....
.....
.....
.....
.....

Заключение

Въз основа на прегледа и на дадените консултации от лекарите-специалисти
лицето може (не може) да бъде прието в отдел (цех)

като

Забележка:

..... 19 .....г.

Лекар или ЛКК:

1.

2.

3.

Имена по паспорт и длъжност на лекаря:

.....
.....

Ненужният текст се зачертава. За лица, ненавършили 18 години,
заключението се дава от ЛКК.

Приложение

№ 2

към чл. 2, ал. 2

**Списък на производствата и професиите, при които са задължителни
предварителни и периодични профилактични медицински прегледи на работещите с
вредности, и срокове за провеждането им**

№ по ред	Наименование на производствата и професиите	Срокове на периодичните медицински прегледи
1	2	3

I. Олово и неорганичните му съединения.

Получаване, преработка и приложение

1	Обогатяване на оловната руда	един път на 12 месец
2	Отделяне на оловото от рудата и концентратите:	
	а) разработване, смилане, смесване и работа в очистени участъци	един път на 12 месец
	б) агломерация, топене, разливане и рафиниране на оловото	един път на 6 месеца
3	Топене, леене, прокат, пресовка на оловото и съдържащите олово сплави, пооловяване на изделия,	
	механична и ръчна обработка на оловото	един път на 6 месеца
4	Закаляване на оловни вани	един път на 12 месец
5	Рязане, спояване и сварка на оловото и	

	сплавите му	един път на 12 месеца
6.	Спояване и калайдисване на повърхности с използване на съдържащи олово сплави	един път на 24 месеца
7.	Производство на сухи оловни бои (белила, миниум, глеч, хромово-кисело олово и др.)	един път на 6 месеца
8.	Агломерация на руди, съдържащи примес на олово	един път на 12 месеца
9.	Производство на съдържащи олово бои	един път на 12 месеца
0.	Изготвяне и прилагане на съдържащи олово глазури и полировки	един път на 12 месеца
1.	Бояджийски работи при постоянно прилагане на оловни бои, при приготвяне на бои и при сваляне и отделяне на стара оловна боя	един път на 12 месеца
2.	Рихтовка на съдържащи олово съединения	един път на 12 месеца
3.	Шопиране с олово в закрити пространства	един път на 3 месеца
4.	Заливане на лагери с калциев бабит	един път на 6 месеца
5.	Производство на оловни акумулатори:	
	а) смилане на оловните топчета и приготвяне на паста; топене и изливане на оловни решетки, намазване, рязане и почистване на решетките	един път на 6 месеца
	б) монтиране на оловни акумулатори	един път на 6 месеца
	в) ремонт на оловни акумулатори	един път на 12 месеца
6.	Стереотипери, линотипери, словослагателни и други	

	печатарски работници в контакт с олово	един път на 24 месеца
1	Преработка на пластмаси с употреба на оловни	
7.	стабилизатори (оловен стеарат, оловен карбонат и др.)	един път на 12 месеца
8.	Производство на стъклено-оловен кристал	един път на 12 месеца

II. Тетраетилолово

1	Производство на тетраетилолово и на етилова	
.	течност	един път на 6 месеца
2	Смесване на етилова със запалителна течност	един път на 6 месеца
3	Приложение на етилизирания бензин: изпитване, ремонт, разглобяване и промиване на авиомоторите и автомоторите, зареждане на самолети и други машини, изливане и наливане на етилизирания бензин, почистване на установки и съоръжения на нефтобази, бензинохранилища, бензиностанции	един път на 12 месеца

III. Живак и съединенията му. Получаване,

преработване и приложение

1	Извличане на живака от рудата и концентратите	
.	(топене, почистване, филтриране, разливане и други процеси и получаване на живак)	един път на 6 месеца
2	Приложение на живака и съединенията му за	
.	извличане на злато и други метали	един път на 6 месеца
3	Производство на живачни термометри и други	

физически прибори:

- а) при работа с открит живак един път на 6 месеца
- б) при работа със закрит живак един път на 12 месеца

4 Работа в производства и лаборатории с живачни

прибори и апарати:

- а) при работа с открит живак един път на 6 месеца
- б) при работа със закрит живак един път на 12 месеца

5 Производство и приложение на гърмящ живак

- а) производство на гърмящ живак един път на 12 месеца
- б) приложение на гърмящ живак при подземни разработки, бомбаджии, очиствани, машинисти на товарачни машини, електромонтьори и един път на 24 месеца пътестроители

6 Работа с живачни токоизправители, трансформатори

и с живачни помпи един път на 12 месеца

7 Производство на живачни фармацевтични и

кохметични препарати един път на 12 месеца

8 Приготвяне на синтетична оцетна киселина, бон и

лепила с използване на живак един път на 6 месеца

9 Приложение на живака и съединенията му в

качеството на катализатор в химичните процеси един път на 12 месеца

10 Производство на органични живачни съединения и

препарати един път на 6 месеца

- 1 Приложение на живачноорганични съединения и
1.
- препарати (пестициди) един път на 12 месеца
- 1 Производство на чисти основи по живачен способ –
2.
- хлор-алкална електролиза с живачна клетка един път на 6 месеца
- 1 Работа в живачни стаи и в стоматологични кабинети
3.
- с живачна амалгама един път на 12 месеца
- 1 Производство и ремонт на луминесцентни
4.
- осветителни тела един път на 12 месеца

IV. Манган и съединенията му. Получаване,

преработка, и приложение

- 1 Смилане, смазване, пресяване, пакетиране в
смлян вид на мanganови руди и окиси и на
други неорганични мanganови съединения един път на 12 месеца
- 2 Производство на мanganови електроди и флюсове един път на 12 месеца
- 3 Заваряване с електроди със съдържащи мangan
намазки:
а) в закрити помещения един път на 12 месеца
б) в открити помещения един път на 24 месеца
- 4 Топене на мanganови стомани и други метали
с мanganово съдържание над 10% един път на 12 месеца
- 5 Производство на органични мanganови съединения един път на 12 месеца
- 6 Производство на сухи галванични елементи

(батерии) с мanganови съединения

един път на 12 месеца

V. Хром, хромова киселина и техните

съединения и сплави

Производство и приложение

един път на 24 месеца

VI. Арсен и съединенията му

Добив и приложение

един път на 12 месеца

VII. Селен и телур и съединенията им

Производство и приложение (токоизправители,

полупроводници, фотоклетки и др.)

един път на 12 месеца

VIII. Фосфор и съединенията му

1 Производство на жълт и червен фосфор

един път на 6 месеца

2 Употреба на жълт фосфор

един път на 12 месеца

3 Употреба на червен фосфор

един път на 24 месеца

4 Производство и приложение на фосфорорганични

съединения

един път на 12 месеца

IX. Суперфосфати, преципитати, нитрофосфорни

торове

Производство

един път на 12 месеца

X. Мъчинотопими редки метали

1 Ванадий - получаване на ванадиев петоокис,

производство на ферованадий, преработка на

шлакове, съдържащи ванадий

един път на 12 месеца

2 Волфрам - раздробяване, смилане, пресяване,

пакетиране, възстановяване на карбид, анхидрид
и метален волфрам

един път на 12 месеца

3 Кобалт и съединенията му - получаване и при

ложение: използване на праховите кобалтови
смеси с волфрам при производството на твърди
сплави

един път на 12 месеца

4 Молибден - получаване и приложение на метални

молибденови прахове и съединенията му

един път на 24 месеца

5 Титан:

а) раздробяване, смилане, пресяване, пакетиране,
възстановяване на металния титан и
съединенията му

един път на 24 месеца

б) приложение на праховидни титанови смеси с
кобалт и волфрам в производството
на твърди сплави

един път на 12 месеца

6 Цирконий - получаване и приложение на циркониеви

метални прахове и съединенията му

един път на 24 месеца

XI. Кадмий и съединенията му

Получаване и приложение

един път на 24 месеца

XII. Берилий и съединения

1 Производство и приложение на металния берилий и

на съединенията му, сплави и обработката им

един път на 6 месеца

2 Производство на берилиев флуороокис

един път на 6 месеца

3 Приготвяне на шихта и механична обработка на

радиокерамични изделия

един път на 6 месеца

XIII. Редки земни елементи

Производства, свързани с отделянето на аерозоли

на редки елементи и техните съединения

един път на 12 месеца

XIV. Талий и съединенията му

1 Производство и приложение

един път на 12 месеца

2 Работа, свързана с получаване на талиев

монокристал

един път на 6 месеца

XV. Никел и съединения

Производство и приложение

един път на 12 месеца

(от дерматолог - един

път на 6 месеца; от

оториноларинголог -

един път на 3 месеца,

при работа с никелов

сулфат)

XVI. Никелов карбонил

Производство, приложение, разливане

един път на 12 месеца

XVII. Магнезий

Получаване и приложение, електролиза, топене и

разливане

един път на 24 месеца

XVIII. Флуор и съединения

1 Получаване на флуор, флуороводородна киселина,

флуороорганични и флуоронеорганични съединения,

използването им с отделянето на флуор

(матиране на стъкла и др.)

един път на 6 месеца

2 Производство на криолит, силициево-флуорна

киселина и нейните соли, на фреони и на

флуор-манометри

един път на 12 месеца

3 Термична обработка на флуоропластите

един път на 12 месеца

4 Електролизно получаване на алуминий

един път на 12 месеца

XIX. Хлор и съединения

Получаване и приложение. Производства, свързани

с отделянето му

един път на 12 месеца

XX. Производство и системно приложение на

сярна, солна, серниста и азотна киселина и

един път на 24 месеца

техните анхидриди

(от стоматолог -

един път на 6 месеца)

XXI. Перхидрол

Производство и приложение по електротехнически

метод

един път на 12 месеца

XXII. Серовъглерод

Производство и приложение във вискозното,

ксантогенатното, каучуковото, селскостопанското

и други производства

един път на 12 месеца

XXIII. Сероводород

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXIV. Циановодородна киселина и съединенията ѝ

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXV. Нефт и нефтопродукти

Добив и преработка:

- а) експлоатация, ремонт на сондите и устройствата, преработка на нефт, съдържащ голямо разнообразие от серни съединения един път на 12 месеца
- б) добив на нефт, несъдържащ свободен сероводород един път на 24 месеца
- в) ароматни въглеводороди от нефтопродукти (производство на пиробензол, парафин, сажди.)
- Селективното чистене на маслата и др.) един път на 12 месеца
- г) добив и обработка на озокерит един път на 24 месеца
- д) пречистване на нефт и газ от сероводород, екстракционно озокеритово производство един път на 12 месеца
- е) пречистване на нефтоналивните съдове и цистерни, на резервоари и ремонт на клапаните на цистерни един път на 12 месеца
- ж) регенерация на авио- и автомаслата един път на 12 месеца

XXVI. Наситени и ненаситени мастни въглеводороди.

Пирогаз

Производства, свързани с тяхното отделяне

Производство на пирогаз един път на 12 месеца

XXVII. Халогенни производни на мастните

въглеводороди (трихлоретилен, перхлоретилен, тетрахлоровъглерод и др.)

- 1 Производство – дихлоретан и тетрахлорметан един път на 6 месеца
- 2 Приложение на дихлоретан и тетрахлорметан един път на 12 месеца

XXVIII. Амидо- и нитропроизводни на мастните

въглеводороди

Производство и приложение (диетиламин, етилайин,
нитрометан и др.)

един път на 12 месеца

(от дерматолог - един
път на 6 месеца)

XXIX. Формалдехид, фенол, формалдехидни смоли

Производство и приложение на фенол,
формалдехидни, карбакгад-формалдехидни, амино-
и
меламинформалдехидни смоли и преспрахове
(изготвяне и таблетиране)

един път на 12 месеца

(от дерматолог - един
път на 6 месеца при

работа с
формалдехидни смоли)

XXX. Хексоген (уротропин)

1	Производство	един път на 24 месеца
2	Работи при сушене, пресяване и пакетиране	един път на 12 месеца

XXXI. Фурфурол, 2-метил-фуран (силван)

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXXII. Хидразин и съединенията му

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXXIII. Ароматни въглеводороди - бензол, толуол,**ксилол и техните хомолози**

1	Производство и приложение на алкилиран бензол и неговите хомолози	един път на 12 месеца
2	Производство и приложение като разтворители	един път на 6 месеца

XXXIV. Халогенни производни на ароматните**въглеводороди - нафталини и дифенили**

Производство и приложение

един път на 6 месеца

XXXV. Амидо-нитро-нитрозопроизводни на ароматните

въглеводороди - тринитротолуол, ДНТ, ДНФ и др.

- 1 Производство и приложение на анилин, толуидик,

ксилидин, екстрагин, нитробензол, креозол и др.;

пнкринрва киселина един път на 12 месеца

- 2 Производство и приложение на тринитротолуол,

динитротолуол и динитрофенол един път на 12 месеца

XXXVI. Бензидин, дианизедин, толудин, алфа- и бета-нафтиламин

Производство и приложение един път на 12 месеца

XXXVII. Никотин и никотинова киселина

Производство и приложение един път на 12 месеца

XXXVIII. Урсол и урсолови багрила

Производство и боядисване с урсолови багрила един път на 12 месеца

(от дерматолог - един

път на 6 месеца)

XXXIX. Каменовъглени смоли, дзифт, шистови смоли,

антрацен, креозотово масло

- 1 Производство и приложение един път на 12 месеца

- 2 Улавяне на продукти от коксуването

(на коксовите пещи) един път на 12 месеца

- 3 Дестилация на каменовъглените смоли и

ректификация на ароматни въглеводороди (в

коксо-химическите заводи)

един път на 6 месеца

XL. Епоксидни смоли и лепила

1 Получаване и приложение

един път на 24 месеца

(от дерматолог - един
път на 12 месеца)

XLII. Силикоорганични съдиненин

Производство и приложение на

алкиларил-хлор-силани, етоксисилани др.

един път на 24 месеца

**XLII. Синтетичен каучук и всички видове на
изходните му продукти**

Производство на изходни продукти

а) на дивинил по алкохолния метод

един път на 24 месеца

б) производство на дивинил от бутани,

един път на 12 месеца

бутилени, производство на етилбензол,

(след 10 години

изопропил бензол, стирол, алфаметилстирол,

трудов стаж - един

изопрен, хлоропрен

път на 6 месеца

в) производство на всички видове синтетичен

един път на 12 месеца

каучук: дивинилнатриев, дивинилстиролен,

(от дерматолог - един

дивинилметилстиролен, дивинилнитрилен,

път на 6 месеца)

полихлорлренов, изопренов, метилвинилпирилонов,

тиоколов, силиконов, полиоксиуретанов,

полиизобутилеков и др.

XLIII. Каптакс, тиурам, неозам "Д" и др.

Производство и приложение

един път на 12 месеца

(от дерматолог - един
път на 6 месеца)

XLIV. Синтетични влакна, смоли и пластмаси

Производство и преработка на:

а) полиакрилни влакна - булана	един път на 12 месеца
б) полиамидни влакна - видлон	един път на 12 месеца
в) полиуретан - дунапрен	един път на 12 месеца
г) полиестерни влакна - ямболен	един път на 12 месеца
д) поливинилхлоридна смола и пластмаси	един път на 12 месеца
е) полиетилен (смола и пластмаси) и стъклопласти	един път на 12 месеца
ж) полистирол (смола и пластмаси) и стъклопласти	един път на 12 месеца
	(след 10 години
	трудов стаж - един
	път на 6 месеца)
з) карбамидформалдехидна смола и пластмаси	един път на 12 месеца

XLV. Метилметакрилати (органично стъкло, акропласти)

Производство и приложение

един път на 24 месеца

XLVI. Пестициди

Производство и приложение на:

а) фосфороорганични пестициди	един път на 12 месеца
б) хлорорганични пестициди	един път на 12 месеца
в) дитиокарбамати и др.	един път на 12 месеца

XLVII. Работа, свързана с отделянето на кварцов, силикатен, въглищен и други видове прах

1 Работници, заети с проучване, открит добив или

системна обработка на проби от рудни и нерудни изкопаеми при съдържание в рудите и скалите на

	по-малко от 10% свободен силициев двуокис	един път на 24 месеца
2	Товарителни работи и обслужване на котли с твърдо гориво, в електростанциите и на торфо-разработките	един път на 24 месеца
3	Работници, заети с проучване, открит добив или системна обработка на преби от руди и нерудни изкопаеми при съдържание в рудите и скалите на повече от 10% свободен силициев двуокис	един път на 12 месеца
4	Работници, заети в подземен добив на рудни и нерудни изкопаеми:	
	а) съдържащи повече от 10% свободен силициев двуокис	един път на 12 месеца
	б) съдържащи по-малко от 10% свободен силициев двуокис	един път на 24 месеца
5	Работници, заети с въгледобив в мините:	
	а) минно-прокопателни и очистителни работи	един път на 12 месеца
	б) всички останали подземни работници и служещи	един път на 24 месеца
	в) работници от повърхността на рудници, заети с обогатяване, сортиране и товарене на въглища	един път на 24 месеца
6	Добив на въглища на открито	един път на 24 месеца
7	Добив и преработка на шисти	един път на 24 месеца
8	Производство на динас	един път на 24 месеца
9	Производство на шамот и магнезитохромати	един път на 12 месеца

- 1 Прахови работи на коксовите пещи. Подготовка
0.
на шихтата, сортировка на кокса, транспортиране
на шихтата, напълване и производство на
коксовите пещи един път на 24 месеца
- 1 Ремонт на мартеновите и металургичните пещи,
1.
зидария и ремонт на коксовите батерии един път на 12 месеца
- 1 Леярски работи (земеподготвителни,
2. формировъчни,
избивачи, секачи, разливчици, шмиделисти,
крановици, спомагателни работници) и други
работи един път на 12 месеца
- 1 Песъкоструйни, хидропесъкоструйни, дробеструйни
3.
и дробеметни процеси един път на 12 месеца
- 1 Агломерация на съдържащи кварц руди в
4.
агломерационни фабрики един път на 24 месеца
- 1 Обогатяване на съдържащи кварц руди
5. един път на 24 месеца
- 1 Работници, заети с топене на силиция и
6.
силициевите сплави един път на 12 месеца
- 1 Производство и употреба на "бели сажди" и
7.
"инфузорна пръст" (кизелгур). Работници заети с
гасенето на вар или на дейности с негасена вар един път на 24 месеца
- 1 Добив, обогатяване, преработка и употреба на
8.
азбест:

	а) добив на хризотилови и амфиболови азбестови руди	един път на 12 месеца
	б) сухо обогатяване на азбестови руди	един път на 12 месеца
	в) мокро обогатяване на азбестови руди	един път на 24 месеца
	г) азбестотекстилно производство, производство на азбестоциментови електроизолационни, фрикционни и други материали	един път на 12 месеца
1.	Добив и преработка на оливин, нефелини, талк, апатит, цимент, слюда и др.	един път на 24 месеца
2.	Производство и приложение на абразивни материали и инструменти	един път на 24 месеца
2.	Работници от въглеобогатителните и брикетните фабрики	един път на 24 месеца
2.	Работници в постоянен контакт с инертен прах	един път на 24 месеца
2.	Производство и приложение на стъклена вата, минерални влакна, минерална вълна; производство на стъкловлакно, стъкложица, стъклоленти и други материали, съдържащи стъклен прах	един път на 24 месеца
2.	Производство, шлифоване и обдуване на порцеланово-фаянсови изделия	един път на 24 месеца
2.	Електрозаваръчни процеси	един път на 24 месеца
2.	Първична обработка на лен, вълна, коноп, канар,	

	юта, памук, зърно, тютюн и други материј с отделяне на органични и смесени прахове	един път на 24 месеца
2	Постоянен контакт с органични материи и	
7.	биопродукти, подлежащи на гниене и самозапалване:	
	сено, слама, фуражи, зърнени храни и др.	един път на 24 месеца
	XLVIII. Работници от спасителните служби в мините, химичните и металургичните заводи	един път на 24 месеца
	XLIX. Работи При производство и постоянен контакт с медикаменти, антибиотици и техните концентрати, хормонални препарати, плесенни гъбички, ензимни препарати, психофармака, хипнотика, седатива, антихипертензива, аналгетика	
		един път на 12 месеца
		(от дерматолог -
		един път на 6 месеца)
	L. Бубено производство	един път на 12 месеца
	L1. Производствени местни и общи вибрации	
	Системна работа с пневматични инструменти и други съоръжения, пораждащи местни или общи вибрации	един път на 12 месеца
		(от оториноларинголог
		един път на 24 месеца)
	LII. Работа в условия на интензивен производствен шум в производства с превишаване на нивото на шума:	
	а) до 20 децибела	един път на 24 месеца
	б) над 20 децибела	един път на 12 месеца
	LIII. Работа с източници на електромагнитни вълни - радиочестотни	

- 1 В условия на въздействие на свръхвисоки честоти
СВЧ (милиметрови, сантиметрови, дециметрови
вълни) един път на 24 месеца
- 2 В условия на въздействие на ултрависоки честоти
УВЧ (ултракъси вълни) и на високи честоти - ВЧ
(къси вълни) един път на 24 месеца
- 3 В условия на въздействие на ниски и средни
честоти (дълги и средни вълни) един път на 24 месеца
- LIV. Работа с радиоактивни вещества и с източници
на ионизиращи лъчения** един път на 12 месеца
- LV. Работа в производството и приложението на
оптични квантови генератори - лазери** един път на 12 месеца
- LVI. Работа с ултразвук** един път на 12 месеца
- XVII. Работа при повишено атмосферно налягане и
водолазни работи**
- Работа в кесони и барокамери един път на 12 месеца
- LVIII. Работа, изискваща значително зрително
напрежение**
- Работа с информационни уредби, изчислителни
зрителни табла и оптични уреди (ретушори,
чертожници, фотограметристи, програмисти,
микроскописти, счетоводители и др.) един път на 24 месеца
- LIX. Работа, изискваща системно продължително
напрежение на гласовия апарат (учители,
певци-солисти и хористи, актьори, говорители,**

детски учителки, телефонисти на неавтоматични централи и др.)

един път на 36 месеца

LX. Системна работа в условия на висока температура и интензивно топлинно излъчване

а) стоманолеяри, леяри, конверторчици и помощниците им, разливачи на черни и цветни метали, чугунодобивчици, медодобивчици, работници

по горещ ремонт на пеши един път на 24 месеца

б) валцовачи, дублировчици, заварачи, кантовачи и други работници, заети непосредствено с горещ прокат, термисти, ковачи, работници по гореща щамповка, работи в термокамерите и при поставяне на тухли, както и техните помощници, огњари на парни котли с твърдо, течно и газообразно гориво

един път на 24 месеца

LXI. Целогодишна работа при минусови температури за повече от половин работен ден

един път на 24 месеца

LXII. Дейности по изсичане, свличане, транспортиране и първична обработка на дървен материал

един път на 24 месеца

LXIII. Дейности в морски нефтодобив

един път на 24 месеца

LXIV. Дейности на височина и такива с издигане на височина (върхолази*), както и при обслужване на подемни съоръжения

един път на 12 месеца

LXV. Дейности при обслужване на действуващи електротехнически устройства при високо

напрежение до 400 kV и на височина:

а) с изключване на напрежението

един път на 24 месеца

б) без изключване на напрежението

един път на 12 месеца

LXVI. Дейности, свързани с непосредственото

обслужване на вътрешевовото движение на подвижни

железопътни

композиции

(локомотивно-кондукторски

и композиционни бригади, диспечери,
(стрелочници,

кантонери, технически контрольори на вагоните

и др.)

един път на 24 месеца

LXVII. Дейности, свързани с ускорения, скорости,

тласъци и оптокинетични въздействия: обслужващ

персонал на кранове с линейно кръгово движение,

водачи на автобуси и трамваи

един път на 24 месеца

VXVIII. Работа в контакт с патогенна микрофлора

и инфекциозен материал: здравни работници,

ветеринарен персонал, селскостопански
работници,

обслужващи животни във фермите, овчари, пастири,

работници в месокомбинати, работници, заети с

товарене и разтоварване на животните и животински

сировини и др.

един път на 12 месеца

LXIX. Работа, свързана със системно усилено

натоварване на мускулите, лигаментите,

сухожилията и фасциите, на костите и ставите в

текстилната, шивашката и обувната промишленост,

в здравеопазването (стоматологи) и др.

един път на 36 месеца

LXX. Апаратчици, обслужващи съдове под налягане	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXI. Работа по тютюневи насаждения	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXII. Свързочни работници	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXIII. Лица, изпратени на работа в Крайния Север	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXIV. Работи, свързани с използването на строително-монтажен пистолет	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXV. Полеви, геологопроучвателни, топографо-геодезични и други работи в отдалечени, малко населени труднодостъпни заблатени и планински райони на страната	подлежат само на предварителни мед. прегледи
LXXVI. Работи по механичното оборудване: стругове, пистолети, фрези и други машини, а също и на щамповъчни преси.	подлежат само на предварителни мед. прегледи

---

* Върхолазни работи са тези, които се извършват на височина 5 м от повърхността на грунда, покритието или настилката, където се извършват дейности с временни монтажни приспособления или непосредствено с елементи на

конструкциите, оборудването, машините и механизмите при тяхното монтиране, експлоатация и ремонт. Основно средство за предпазване на работника от падане през всички моменти на работа и придвижване е защитният пояс.

Приложение 3

към чл. 2, ал. 2

Лекарите-специалисти, участвуващи при провеждането на предварителните (при постъпване и периодичните медицински прегледи, и на необходимите изследвания на работещите с вредност

Ичен фактор	Лекари-специалисти, участвуващи в медицинските прегледи		Лабораторни изследвани	
	задължително	по показания	задължително	по пок
1	2	3	4	:

Олово и терапевт, ите муневролог, стоматолог акушер-гинеколог	офтальмолог	ДАЛК, олово в Нв, кръв	Нв, еритроцити порфирини базофилно пунктиран еритроцити ретикулоц дехидраза, олово Е копро-пор коef. недоокисле урина, ЕКГ
---	-------------	---------------------------	--

траетилолово, невролог-терапевт течност, стоматолог бензин	психиатър	ДАЛК в урина, Нв, олово в кръв	еритроцити порфирини базофилно пунктиран еритроцити ретикулоц дехидраза, олово Е
--	-----------	-----------------------------------	---

копро-порфирини,
коef.
недоокчсленне
урина; ЕКГ

3. Живак (органични невролог,
и неоганични терапевт, стоматолог,
съединения) акушер-гинеколог,
офтамолог

урина — отн. Нв,
тегло, албумин, живакпротеинограма с общ
в урина белтък, глутатион
(бли сулфхидрилни
группи в серум)
хлориди в серум или
в урина, ureя в серум
АФ и ГОТ в урина
коef.
недоокисление
урина, остатъчен азот
в урина
алкално-киселинни
параметри
(стандартен
бикарбонат
излишък от основи)

4. Манган и невролог,
неговите съединения терапевт

рентгенолог,
акушер-гинеколог

Нв, манган в левкоцити
урина, флуорография диференциално
на белите дробове броене, манган
серум, ХЕА, АФ
pO₂, НbO₂, 17
кетостериоиди,
метионин и цистеин
серум, ретикулоцити
ЕМГ и ЕЕГ

5. Хром, хромова киселина, съединения и сплави

оториноларинголо терапевт,
терапевт,
дерматолог,
офтамолог,
стоматолог

урина — отн. Нв, левкоцити
ДКК, СУЕ, урина —
пълно изследване
ХЕА, рентгенографии
на белите дробове

6. Арсен съединенията му

и терапевт,
оториноларинголог,
дерматолог,
стоматолог

невролог,
акушер-гинеколог,
офтамолог

Нв, еритроцити, глутатион,
арсен в урина уробилин в урина
билирубин в кръв
СГОТ, СГПТ

7. Селен, телур и съединенията му

терапевт
офтамолог,
дерматолог,

глутатион или селен и телур
сулфхидрилни групи в кръв, белтък

8.	Фосфор съединенията му	и терапевт, стоматолог	оториноларинголог, невролог, акушер-гинеколог
9.	Суперфосфати и преципитати, нитрофосфорни товоре	терапевт	невролог, офтальмолог, оториноларинголог
10.	Мъчнотопими редки метали: ванадий, волфрам, кобалт, молибден, титан и цирконий	терапевт	оториноларинголог, ог, стоматолог, офтальмолог
11.	Кадмий съединенията му	и терапевт, стоматолог	оториноларинголог, акушер-гинеколог
12.	Берилий съединенията му	и	Нв, левкоцити, рентгенография
13.	Редки земни елементи	терапевт	фтизиатър
			белтъчни фракции уробилин в урина билирубин в кръв СГПТ, СГПТ рентгенография на белите дробове
			Нв, уробилиноген, калций в урина
			еритроцити, глутатион, холестерин, СГПТ, рентгенография на костите
			оториноларингология, флуорография, калций в serum
			рентгенография на дългите кости
			офтальмолог
			рентгенография на белите дробове
			оториноларинголог Нв, урина — общо еритроцити, левкоцити, ДКК урина — седимент изследване на съответния метал в кръв или урина; pH на носен секрет рентгенография на белите дробове
			акушер-гинеколог урина, — белтъкНв, еритроцити (количествено), захар глютатион АФ, КФ ЛАП и лизозим в урина; калций и фосфор в урина
			Нв, левкоцити, РУЕ, рентгенография наалергологични преби
			гръденния кош, дишане - ФЕО1,-ВК
			флуорография, дишане — ФЕО1 ВК
			рентгенография на белите дробове газов анализ на кръвта

14.	Талий съединенията му	и терапевт, невролог, дерматолог	психиатър, акушер-гинеколог, офтальмолог		СУЕ, ДКК СГОТ СГПТ, урина — белтък, седимент
15.	Никел съединенията му	и терапевт, дерматолог	оториноларинголог	Hв, левкоцити, флуорография (вретгенография на прахови произв.), белите дробове и на дишане — ФЕО1 ВК	СУЕ, (вретгенография на прахови произв.), белите дробове и на дишане — ФЕО1 ВК околоносните кухини pH на носен секрет
16.	Никелов карбонил	терапевт	невролог, оториноларинголог, дерматолог	Hв, левкоцити	СУЕ, ретгенография на гръденния кош и на околоносните кухини pH на носен секрет
17.	Магнезий	терапевт	невролог	Hв, левкоцити, магнезий в serum	СУЕ, магнезий в урина
18.	Флуор съединенията му	и терапевт, оториноларинголог, стоматолог	рентгенолог	Hв, калций в урина	в левкоцити, ДКК АФ, калций в serum уробилин и флуор урина, pH на носен секрет, алкално-киселинно състояние, рентгенография на белите дробове и костите
19.	Хлор съединенията му	и терапевт, стоматолог	офтальмолог, оториноларинголог	Hв, лескоцити	СУЕ, ретгенография на беляя дроб; дишане — ФЕО1 ВК спирография, алкално-киселинно равновесие
20.	Производство и системна употреба на оториноларинголог, сярна, серниста, солна истоматолог азотна киселина и на техните анхидрити	терапевт,	офтальмолог, дерматолог	амоняк, титрационна киселинност, вит. С в урина	Hв, еритроцити, сулф Hв, мент Hв, pH кицидоз, вит. С в урина, флуорография и дишане — ФЕО1 ВК алкално-киселинно състояние на кръвта
21.	Перхидрол	оториноларинголо		Hв, урина - общо	еритроцити,

	г, дерматолог, терапевт		левкоцити, ДКК, рН на носен секрет
22. Серовъглерод	терапевт, невролог, офтальмолог, оториноларинголог акушер-гинеколог	психиатър, йодазиден тест, белтък и захар в урина, ни, НЕМК	бета-липопротеин, 3-глицериди, церулоплазмин, мед, цинк, магнезий и серум, МАО в серум, серотонин, андреналин, норадреналин, 5-ХИОК и сулфати в урина, натоварване с дисулфирам или аминопирин; ЕКГ, ЕМГ, осцилография
23. Сероводород	офтальмолог, невролог, терапевт	суlfHv	левкоцити, суlfати и урина
24. Циановодородна киселина и съединенията ѝ	терапевт	невролог, офтальмолог	тиоцинити урина
25. Нефт и нефтопродукти, газове от нефтопреработка	терапевт, оториноларинголог	Hv, холестерин	в Hv, левкоцити, ДКК, глутатион, кръвна захар, суlfидилни групи в серума; урина - общо изследване и суlfати
26. Наситени и ненаситени въглеводороди	терапевт, мастилиновролог	офтальмолог, кардиолог, дерматолог, акушер-гинеколог.	СОНв, еритроцити, глутатион, уробилиноген и урина, трансаминази ГГТП
27. Халогенни производни на въглеводороди	терапевт, мастилиновролог	дерматолог, офтальмолог	СОНв, еритроцити, СГOT, СГПТ, ГГТП, АФ, фибриноген; ЕКГ, осцилография
			Нв, левкоцити, тромбоцити, 3-хлороцетна киселина СГOT, СГПТ, АФ и 3-хлоретанол в урина ОКТ, (при 3-хлоретилен) холестерин ЛДХ

28.	Амидо- и нитропроизводни на маствните въглеводороди (диетиламин, етиламин и др)	терапевт	дерматолог, невролог	Нв, левкоцити, уробилиноген в урина	СУЕ
29.	Формалдехид, фенол, смоли	терапевт, формалдехидниоториноларинголог, стоматолог	невролог, офтальмолог, дерматолог	формалдехид в кръв или урина; уринано състояние — отн. тегло, белтък, кръвта, урина — титрационна киселкност, фенол	алкално-киселинно състояние на СГOT, СГПТ, ХЕА креатинин, глутатион, сулфхидрилни групи в урина — мравчена и глюкоронова к-на фосфати: рентгенография на белите дробове епикутанно тествуване (при постъпв. на работа)
30.	Хексоген	терапевт, оториноларинголог, офтальмолог	невролог, дерматолог	-	левкоцити, ДКК, алкално-киселинно състояние
31.	Фурфурол, 2-метилфуран (силван)	терапевт	невролог, офтальмолог	Нв, левкоцити	СУЕ
32.	Хидразин и съединенията му	терапевт, невролог	дерматолог	Нв, левкоцити	метНв, ДКК, ретикулоцити, флок. преби, СГOT, СГПТ
33.	Ароматни въглеводороди (бензол, невролог толуол, ксилол и техни хомолози)	терапевт,	стоматолог офтальмолог акушер-гинеколог	Нв, левкоцити, тромбоцити, фенол иретикулоцити, хипурова к-на в урина	еритр., безофилно ДКК, пункт., еритр. общи масти, холестерин, НЕМК, фосфолициди, време на кървене и съсиране, глюкуронова к-на и сулфати в урина
34.	Халогени производни	терапевт, надерматолог, невролог	-	Нв, сулфНв мет Нв	левкоцити, ДКК, флок. преби, СГOT

ароматните
въглеводороди
(нафталини, дифенили,
хлорбензол и др.)

СГПТ, ЛАП

35. Амидо- нитро- терапевт,
нитрозопроизводни наофтамолог
ароматните
въглеводороди (ТНТ,
ДНТ, ДНФ, анилин,
толуидин, нитробензол и
др.)

оториноларингол Нв, метНв, телца левкоцити, ДКК
ог, дерматолог, на Хайнц, глутатион, ХЕА
гастроентеролог, парааминофенол в СГПТ, АФ
акушер-гинеколог урина ОКТ; уробилиноген и
урина

36. Бензидин, терапевт
диазидин,
алфа-нафтиламин

невролог, Нв, левкоцити СУЕ,
дерматолог, цистоскопия
гастроентеролог,
акушер-гинеколог

37. Никотин и невролог,
никотинова киселина терапевт,
оториноларинголог

дерматолог, Нв, уробилиноген в левкоцити, ДКК
офтамолог, урина ХЕА, никотин в кръв
акушер-гинеколог или урина

38. Урсол и терапевт,
урсолови багрила дерматолог

оториноларингол Ео — абсолютен Нв, левкоцити
ог, алерголог брой; Дишане — ДКК, алергологични
ФЕО1 проби;
вк рентгенография на
белите дробове

39. Каменовъглени дерматолог
смоли, катран, шистови
смоли, антрацен и
креозотово масло

терапевт, На, Ео — левкоцити, ДКК
невролог, абсолютен брой
офтамолог, уролог

40. Епоксидни дерматолог,
смоли, лепила терапевт

невролог, Нв, левкоцити, СУЕ, Ео —
оториноларинголог СГПТ абсолютен брой
ДКК, ГГТП
алергологични проби
спирометрия

41. Силикоорганични терапевт,
съединения оториноларинголог
(алкиларил-хлорсилани и
етоксисилани)

невролог, флуорография, Нв,
офтамолог левкоцити рентгенография на
белите дробове

42. Синтетичен терапевт,

невролог, Нв, левкоцити; билирубин,

каучук и всички видове оториноларинголог
от изходните му
продукти

43. Каптакс, тиурам,
неозам, други органични
ускорители и средства,
подобряващи
физико-химичните
свойства на каучука

44. Синтетични
влакна, смоли и
пластмаси:

a)
полиакрилнитрилни
влакна — булана

б) полиамииди
влакна — видлон

в) производни на
полиуретан — дунапрен

г) полиестерни
влакна — ямболен

д)
иоливинилхлоридна
смола',

дерматолог

дерматолог

1

терапевт невролог

терапевт

терапевт

терапевт

терапевт

терапевт,
невролог

урина: уробилиноген, глутатион, ХЕА
бадемена и МАО, сулфати и
фенилглиоксалова к-на урина, олфактометрия

холестерин, билирубин
тимолова проба; урина кръв флок. проби
— тиоурея СГOT, СГПТ
фосфолипиди, Нв
левкоцити, сулф Нв
урина —
диетил-дитиокарбама-
ти, ' натоварване с
аминопирини

Нв, еритр., дишане — ФЕО;
левкоцити, СУЕ; ВК, ДКК

акушер-гинеколо урина — общо
г изследване;
флуорография

невролог, Ео — абс. еритр.,
оториноларинголог, брой, левкоцити, ДКК; Нв
акушер-гинеколог уробилиноген в урина, СУЕ, протеинограма
вегетологични преби СГOT, СГПТ; урина —
— фенол и
глюкуронова к-на

невролог, Ео - абс. брой, Нв, еритр.,
оториноларинголог, флуорография левкоцити, ДКК. РУ
акушер-гинеколог Е, рентгенография на
белите дробове
дишане — ФЕО1, ВК

невролог, урина — общо Нв, ерит., левк.
оториноларинголог, изследване, ДКК, СГOT, СГПТ
акушер-гинеколог уробилиноген, билирубин, урея
билирубин, формалдехид в урина

рентгенолог, левкоцити,
гастроентеролог тромбоцити,
урина — общо Нв, ерит., време
изследване; ГТП; на кръвене и
капиляроскопия изследване;
студова проба захар, СГOT, СГПТ
инатоварване аминопирин;

рентгенография я
пръстите и китките на
ръцете,

е) полиетилен и терапевт
полипропилен

невролог

левкоцити, СУЕ, еКг
урина — уробилиноген Ео — абс. брой
и билирубин СГOT СГПТ
флуорография г

ж) полистирол и терапевт
стъклопласти

оториноларингол
ог; дерматолог

Ео — абс. , брой, флуорография,
СУЕ; урина —дишане — ФЕО1, ВК
бадемова и
фенилглиоксалова
киселина

з)
карбамид-формалдехидн терапевт,
а смола и пластмаси

алерголог,
оториноларинголог

Ео — абсол. брой, алкално-киселин
формалдехид и кръв, но състояние на
СУЕ; урина —кръвта,
титрационна флуорография;
киселинност дишане — ФЕО, ВК
РУЕ, рентгенографии
на белите дробове

45.
Метилметакрилати
(органично стъкло,
акропласти)

терапевт

Дermатолог,
оториноларинголог,
офтамомолог,
невролог

Нв, левкоцити,
флуорография

46. Пестициди:

а) фосфорорганични терапевт,
невролог

офтамолог,
дерматолог,
стоматолог

ХЕА

билирубин г
кръв, СГOT, СГПТ
АФ, ОКТ, ГГТП
бромсулфалеинова
проба

б) хлорорганични терапевт,
невролог

офтамолог,
дерматолог,
стоматолог,
оториноларингл.

ГГТП, СГПТ, АФ,
ХЕА, бета
липопротеини

протеинограма,
—ЛДХ, глутатион (или
сулфхидрилна група)
бром сулфалеинова
проба

в) дитиокарбамати терапевт,
невролог, дерматолог

офтамолог,
стоматолог,
ендокринолог

йодазиден тест

ГГТП,
серотонин, МАО
кортизол, урина —
— ХИОК, тиоурея

йод-131 стимул.

47. Кварц и терапевт .
съдържащи кварц руди:
бели сажди,, кизелтур,
азбест и други силикати.
Различни видове прах:
въглища, барит, калий,
амонит, мин. филц,
вълна, стъклена вата,
лен, коноп и др.

48. Работа в терапевт,
спасителните служби наневролог,
мини, в химични иофтамолог
металургични заводи

49. Антибиотици,
хормонални препарати,
аминазин, племенни гъби
и ензимни препарати

а) аминазин, терапевт,
синестрол, хормонални дерматолог
препарати

б) антибиотици и терапевт,
техните концентрати, дерматолог
плесенни гъби, ензимни
препарати

50. Бубено терапевт,
производство офтамолог

51. Производствени невролог
местни и общи вибрации терапевт,
оториноларинголог,
ортопед

оториноларингол флуорография на Нв, левкоцити
ог, дерматолог, белите дробове, рентгенография на
офтамолог, дишане — ФЕО, ВК, белите дробове, pH на
фтизиатър СУЕ носен секрет
алергологични преби

оториноларингол Нв, СУЕ, профилирани
хирург, ог, дерматолог флуорография, дишане изследвания
— ФЕО, ВК зависимост
от производството

невролог, Ео — абс. брой Нв, левкоцити
акушер-гинеколог ДКК, СУЕ
алерголог Ео — абс. брой тромбоцити,
— абс. брой ДКК, СУЕ
алергологични преби

оториноларингол Нв, левкоцити Ео — абс. брой, ДКК
ог, дерматолог флуорография СУЕ, дишане —
белите дробове на ФЕС>1, ВК
изследване на зрителна острота

акушер-гинеколо капиляроскопия, Нв, левкоцити
г, ревматолог студова проба, СУЕ, СГОТ
вибросетивност протеинограма; урина
на — 5 — ХИОК, 17
кетостериоиди;
аудиометрия,
осцилография,
рентгенография на
крайниците и на

шийните прешлени
адреналинова - и
ревулзвица проба
реография,

52.	Работа при интензивен производствен шум	оториноларинголог, невролог	терапевт, акушер-гинеколог	аудиометрия, Нв, тромбоцити, протеинограма	ЕКГ, еритр., офтамоскопия, биомикроскопия, ЕКГ, осцилография електролити в serum
53.	Работа с източници електромагнитни вълни — радиочестотни	терапевт, наневролог, офтамолог	акушер-гинеколог	Нв, еритр., тромбоцити, протеинограма	офтамоскопия, биомикроскопия, ЕКГ, осцилография
54.	Работа с източници радиоактивни вещества, невролог, дерматолог, ог, акушер-гинеколог тромбоцитит; урина — ДКК, ретикулоцитит; пахиург, офтамолог	терапевт, иневролог, дерматолог, ог, акушер-гинеколог	оториноларинголог, пахиург, офтамолог	Нв, еритр., тромбоцити, белтък, уробилиноген	еритроцити, време на кървене и съсирване, морфология на кръвните клетки ЕКГ, осцилиография капиляроскопия
55.	Работа, производството приложението оптични генератори — лазери	в производството на квантови лазери	терапевт, иневролог, офтамолог	Нв, левкоцити, офтамоскопия	тромбоцити, еритроцити, биомикроскопия, ЕКГ
56.	Работа с ултразвук	терапевт, невролог	оториноларинголог, офтамолог	Нв, левкоцити, тромбоцити	вегетологични преби, протеинограма, йонограма
57.	Работа, свързана с повищено налягане (в барокамери и водолазна работа)	терапевт, иневролог, офтамолог	ортопед, рентгенолог	Нв	левкоцити, СУЕ рентгенография на белите дробове и големите стави осцилография
58.	Дейности, изискващи значително зрително напрежение	офтамолог	невролог	определение зрителна острота рефракция	на степен на ихетерофория
59.	Работа със системно продължителног	оториноларинголог		индиректна ларингоскопия	стробоскопия

напрежение на гласовия
апарат

60. Системна работа терапевт,
при висока температураофтамолог
и интензивно топлинно
излъчване

невролог,
дерматолог,
оториноларинголог,
стоматолог

Нв, урина — хематокрит,
титрационна
киселинност, ацетон
левкоцити,
алкално-киселинно
равновесие на кръвта
електролити в серум
холестерин; урина —
уробилиноген;
ЕКГ

61. Целогодишна работа при минусовиог температури за повече от половин работен ден

интернист/неврол
офтамолог,
съдов хирург

калияроскопия, реография
студова проба, край*. ниците'.
осцилография

62. Работа по изсичането и свличането(ортопед)
на дървения материал,
транспортирането и
обработването му

терапевт, хирург
невролог,
оториноларинголог

калияроскопия, както при работа
студова проба (прив контакт с вибрация
работка с моторни
резачки),
вибросетивност

63. Работа в морския нефтодобив

терапевт, хирург

оториноларинголог, офтамолог

Нв, СУЕ

левкоцити,
тромбоцити

64. Работа на терапевт,
височина и с издигане на невролог,
височина (върхолази) и оториноларинголог
при обслужване на офтамолог
подемни съоръжения

хирург (ортопед)

Нв, изследване на левкоцити, СУЕ
вестибуларния апарат ЕКГ

65. Работа по терапевт,
обслужването на оториноларинголог
действуващи електрод
технически устройства
под високо напрежение и
на височина

невролог,
офтамолог

изследване на аудиометрия,
вестибуларния апарат: калорична проба
спонтанен и ЕКГ, осцилография
позиционен нистагъм с
провокация:
сензибилиз. Ромберг,
статокинетични преби:
Ромберг, Унтербергер,
Бабински— Вайл и др.
Нв, левкоцити, СУЕ

66. Работи, свързани с терапевт,
непосредствено оториноларинголог,

невролог

изследване на ртоневрологично
зрителна острота, изследване

обслужване вътрецеховото движение на подвижни железопътни композиции (локомотивно-кондуктор ски и композиционни бригади, диспечери, стрелочници, кантонери, техн. контрольори)	наофтамолог	аудиометрия	(съобразно наличните вредности в работната среда)
67. Дейности, свързани с ускорения, г, невролог скорости, тласъци и оптокинетични въздействия	оториноларинголо г офтамолог	изследване на електролити зрителна острота, насерум вестибуларния апарат, аудиометрия	
68. Работа в контакт с патогенна микрофлора и инфекциозни материали	терапевт	дерматолог, алерголог, пулмолог	левкоцити, ДКК, СУЕ, флуорография
69. Работа, свързана с усилено и системно невролог натоварване на мускулите, лигаментите, сухожилията и фасциите, на костите и ставите	хирург (ортопед), терапевт, рентгенолъг	динамометрия	изследване съобразно с вида на обслужваните животни и наличността на зоонози
70. Апаратчици, обслугващи съдове подофтамолог, налягане оториноларинголог	терапевт,	невролог	ревтгенография на крайниците и гръбначния стълб СУЕ; АСТ, Валер—Рооз, вегетологични преби
71. Работа по тютюневи насаждения	терапевт	невролог, оториноларинголог, акушер-гинеколог	левкоцити; рентгенография на белите дробове
72. Свързочни работници:		Нв, СУЕ	левкоцити, рентгенография на белите дробове
а) телеграфисти на апарати от всичкиг, системи,	оториноларинголо г невролог, ортопед офтамолог	терапевт,	Нв, левкоцити, аудиометрия, СУЕ: изследване на осциография, зрителна острота рентгенография

машинописки-кописки на
телеграми,
радиотелеграфисти

ръцете

б) радиооператори, офтальмолог,
телефонисти от всички невролог,
названия, пътуващи оториноларинголог
работници с пощенски
вагони и придружаващи
пощата в автоколи

терапевт,
ортопед

Нв,
СУЕ левкоцити, рентгенография
на ръцете
осцилография,
аудиометрия

в) сортировачи офтальмолог

невролог,
ортопед

Нв, левкоцити, рентгенография
на ръцете

г) пощальони по терапевт
доставка на
кореспонденция, на
печатни издания,
телеграми и колети

офтальмолог,
ортопед

Нв, левкоцити,
РУЕ

73. Работа в терапевт, хирург,
районите на Крайниофтальмолог,
север оториноларинголог
невролог, стоматолог,
дерматолог —
акушер-гинеколог

Нв, левкоцити,
СУЕ, ЕКГ,
флуорография или
рентгенография на
белите дробове; преби
на Манту, Васерман,
чревни паразити и
бактерии

74. Работа, свързана терапевт, офтальмолог,
с използване наневролог, хирурготориноларинголог
строително-монтажен (ортопед)
пистолет

СУЕ, аудиометрия,
калияроскопия, изследване на
студова проба зрителна острота и
очни дъни

75. Полеви, хирург, терапевт, стоматолог
геолого-проучвателни, оториноларинголог,
топографо-геодезични иневролог, офтальмолог,
други работи вакушер-гинеколог
отдалечени, малко
населени,
труднодостъпни,
зблатени и планински
райони

Нв, еритроцити,
левкоцити, СУЕ, ЕКГ,
флуорография или
рентгенография на
белите дробове

76. Работа по невролог,
механичното оборудване: терапевт

Нв, левкоцити, рентгенография
СУЕ на ставите

стругове, пистолети,
фрези и други машини,
както и на щамповъчни
преси

Приложение 4

към чл. 5, ал.

2

Списък на медицинските противопоказания за постъпване на работа в производства и професии с вредни за здравето условия и фактори

I. Олово и неорганичните му съединения

1. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Паренхимни-увреждания на бъбреците.
4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, стенокардия, ИБС и др.).
5. Ендартерит и други изразени ангиоспастични синдроми.
6. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
7. Изразен хроничен колит и ентероколит.
8. Изразена вегетативна диафункция.
9. Заболяване на ендокринните жлези с трайно нарушаване на функциите им.
10. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
11. Хронични заболявания на периферната нервна система.
12. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.
13. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
14. Нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към кръвотечение.
15. Пародонтоза.
  - I. Тетраетилолово, етилова течност, етилизиран бензин
1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Неврози (неврастения, хистерия и психастения).
3. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
4. Хронични заболявания на периферната нервна система.
5. Наркомания, в т. ч. хроничен алкохолизъм.
6. Изразена вегетативна дисфункция.
7. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
8. Изразени явления на вестибулопатия.
9. Хронични заболявания на черния дроб.
10. Паренхимни уреждания на бъбреците.
11. Хипертонична болест. Трайна артериална хипотония с изразена субективна симптоматика.
12. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
13. Заболявания на дихателните органи и сърдечно-съдовата система, възпрепятствуващи работата с противогаз.
14. Хронични заболявания на кожата.
15. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.
  - III. Живак и съединенията му
1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.

3. Неврози (неврастения, хистерия и психастения).
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

- 6.** Заболявания на устната кухина (хронични гингивит, стоматит, периостит, периодонтоза, пародонтоза).
7. Изразен хроничен колит, ентероколит.
8. Хронични заболявания на черния дроб.
9. Паренхимни увреждания на бъбреците.
10. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
11. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.
12. Трайни нарушения в овариално-менструалната функция (аменорея, менорагия и др.).

IV. Манган и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
3. Неврози (неврастения, хистерия, психастения).
4. Полиневрити.
5. Изразена вегетативна дисфункция.
6. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

- 7.** Хронични заболявания на черния дроб.
8. Паренхимни увреждания на бъбреците.
9. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

V. Хром, хромова киселина и техните съединения и сплави

- 1.** Изразени атрофични ринофаринголаринготрахеити, озена, изразено затруднено носово дишане.
2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
3. Хронични заболявания на кожата.
4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и сълзоотводните пътища).
5. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
6. Хронични заболявания на черния дроб.
7. Паренхимни увреждания на бъбреците.
8. Стоматити.

VI. Арсен и съединенията му

- 1.** Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, озена.
2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (артериална хипертония, стенокардия и др.), а също и изразени ангиоспастични синдроми и ендартериит.
3. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен, емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
4. Хроничен колит и ентероколит.
5. Хронични заболявания на черния дроб.
6. Паренхимни увреждания на бъбреците.
7. Всички болести на кръвта. Вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14

г%

за мъже и 12 г% за жени).

- 8.** Хронични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

- 9.** Хронични заболявания на периферната нервна система.
10. Хронични заболявания на кожата.
11. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, на сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
12. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

13. Трайни нарушения на овариално-менструалната функция с наклонност, към кръвотечение.

14. Стоматити и орални хиперкератози.

VII. Селен и телур и съединенията им

1. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

2. Хронични заболявания на черния дроб.

3. Паренхимни увреждания на бъбреците.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

VIII. Фосфор и съединенията му

1. Заболяване на зъбите и челюстите (множествен кариес, хроничен гингивит, стоматит, периостит, периодонтит, пародонтоза).

2. Хронични заболявания на костите.

3. Изразени хронични катари на горните дихателни пътища.

4. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

5. Хронични заболявания на черния дроб.

6. Паренхимни увреждания на бъбреците.

7. Всички болести на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14

г%

за мъже и 12 г% за жени).

8. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

9. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

10. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.

11. Изразени форми на заболявания на обмяната на веществата.

IX. Суперфосфати, преципитати, нитрофосфорни торове

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит. Изразени хронични,

често обострящи се заболявания на околоносните кухини.

2. Хроничен бронхит, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна, артериална хипертония, стенокардия, ИБС и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Болести на устната кухина - (множествен кариес, хронични гингивити, периостит, периодонтит, пародонтоза).

6. Хронични заболявания на костите.

7. Хронични заболявания на черния дроб и бъбреците.

X. Мъчнотопими редки метали (ванадий, волфрам, кобалт*, молибден, титан и цирконий)

1. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.

2. Хроничен бронхит, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Заболявания на ендокринните жлези с трайни нарушения на функциите им.

6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

7. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

- 8.** Хронични заболявания на кожата.
- 9.** Паренхимни увреждания на бъбреците.
- 10.** Хронични заболявания на черния дроб.

XI. Кадмий и съединенията му

- 1.** Рязко изразен атрофичен ринофарингит, озена.
- 2.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.
- 3.** Заболявания на черния дроб.
- 4.** Паренхимни увреждания на бъбреците.
- 5.** Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
- 6.** Изразени ендокринно-вегетативни заболявания.
- 7.** Хронични заболявания на костите.

XII. Берилий и съединенията му

- 1.** Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.
  - 2.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.
  - 3.** Заболявания на черния дроб.
-

* За работа с кобалт са противопоказани, всички болести на кръвта и кръвотворната система.

- 4.** Органични заболявания на сърдечно-съдовата система със склонност към декомпенсация.
- 5.** Паренхимни увреждания на бъбреците.
- 6.** Хронични заболявания на кожата.
- 7.** Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
- 8.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

XIII. Редки земни елементи

- 1.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.
- 2.** Заболявания на кръвта и кръвотворната система, вторична анемия.

XIV. Талий и съединенията му

- 1.** Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
- 2.** Изразени неврози (хистерия, психастения, неврастения).
- 3.** Заболявания на периферната нервна система.
- 4.** Изразена вегетативна дисфункция.
- 5.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

- 6.** Хронични заболявания на черния дроб.
- 7.** Паренхимни увреждания на бъбреците.
- 8.** Хроничен гастрит, ентероколит, колит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

9. Трайна артериална хипертония.

10. Често рецидивиращ гингивит, стоматит, пародонтоза.

11. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите, конюнктивите) и на зрителния нерв.

12. Катаракта.

XV. Никел и съединенията му

1. Всички заболявания на кръвта. Вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

2. Стенокардия, изразена кородарокардиосклероза, аритмия и др.

3. Тромбагиит (ендартериит).

4. Хронични заболявания на черния дроб.

5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

6. Психични заболявания, психопатия;

7. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения.)

8. Заболявания на дихателните органи, пречещи на работата с противогаз.

9. Хронични заболявания на кожата.

10. Стоматит.

XVI. Никелов карбонил

1. Заболявания на кръвта. Вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за

мъже и 12 г% за жени).

2. Хронични заболявания на черния дроб.

3. Трайна артериална хипертония, хронична ИБС, стенокардия, аритмия и др.

4. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

5. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия).

6. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

XVII. Магнезий

1. Изразени катари на горните дихателни пътища.

2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

XVIII. Флуор и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена. Хронични заболявания

на околоносните кухини.

2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразени съдови нарушения от функционален характер.

3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

4. Хройични заболявания на костите.

5. Заболявания на устната кухина (множествен кариец, хроничен гингивит,

периостит, периодонтит, пародонтоза).

6. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

7. Хронични заболявания на кожата.

8. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

9. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

10. Хронични заболявания на черния дроб.

11. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XIX. Хлор и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит, озена.

2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразни съдови нарушения от функционален характер.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

6. Хронични заболявания на кожата.

XX. Производство и системно приложение на сярна, солна, серниста и азотна киселина и на техните анхидриди

1. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.
2. Изразени атрофични ринофарингити и ларингити, озена.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
4. Кариес диспозиция, преждевременна зъбна абразия.
5. Хронични заболявания на кожата.
6. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и на дванадесетопръстника.

7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Хроничен ентероколит и колит.

9. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразени съдови изменения от функционален характер.

XXI. Перхидрол

Противопоказанията са същите, както в раздел XX.

XXII. Серовъглерод и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Хронични заболявания на периферната нервна система.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивата).
4. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.
5. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
6. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
7. Изразена вегетативна дисфункция.
8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
9. Хронични заболявания на черния дроб.
10. Паренхимни увреждания на бъбреците.
11. Язвена-болест на стомаха и дванадесетопръстника.
12. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена.
13. Заболявания на дихателните органи, затрудняващи работата с противогаз.
14. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).
15. Трайни нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към

матони кръвотечения.

XXIII. Сероводород

1. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
2. Хронични заболявания на горните дихателни пътища.
3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, брохиектатична болест.
4. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
5. Хронични заболявания на кожата.
6. Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.
7. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).

XXIV. Циановодородна киселина и съединенията, й

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Психични заболявания и психопатии.
3. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
4. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията

им.

5. Изразена вегетативна дисфункция.
6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
7. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
8. Заболявания на дихателните органи и сърдечно-съдовата система, затрудняващи работата с противогаз.
9. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXV. Нефт и нефтопродукти

1. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
4. Заболявания на кожата. Мастна себорея, заболявания на фоликулярния апарат, предракови заболявания, заболявания, свързани с повищена чувствителност към слънчевата светлина (екзема, лупус еритематодес и др.).
5. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразени съдови нарушения от функционален характер.
6. Заболявания на ендокринните жлези с трайни нарушения на функцията им.

7. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
8. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
9. Психични заболявания, психопатии.
10. Изразена вегетативна дисфункция.
11. Хронични заболявания на черния дроб.

XXVI. Наситени и ненаситени мастни въглеводороди. Пирогаз, нафта, бензин, петрол, парафин, ацетилен, етилен, етиленов окис

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
3. Изразена вегетативна дисфункция (нервно-циркуlatorна дистония, трайна артериална хидотония с изразена субективна симптоматика).

4. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

5. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ендартериит, тромбангиит, болест на Рейно, изразени ангиоспастични синдроми).
6. Изразен хроничен ринофарингит, ларингит.
7. Заболявания на кръвотворната система (особено хеморагична диатеза).
8. Хронични заболявания на кожата.
9. Нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към кръвотечение.

XXVII. Халогенни производни на мастните въглеводороди (трихлоретилен, перхлоретилен, тетрахлорвъглерод и др.)

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания, психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция (вегетативна полиневропатия).
5. Заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

6. Изразен хроничен ринит, ларингит, трахеит, Озена.

7. Хронични заболявания на кожата: мастна себорея, заболявания на фоликулярния апарат.

8. Органични заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

9. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

10. Хронични заболявания на черния дроб.

11. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXVII. Амидо- и нитропроизводни на мастните въглеводороди

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

3. Изразена вегетативна дисфункция.

4. Изразени атрофични и хронични заболявания на горните дихателни, пътища.

5. Хронични заболявания на кожата.

6. Хронични заболявания на черния дроб.

7. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

XXIX. Формалдехид, фенол, формалдехидни смоли

1. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхийектатична болест.

2. Изразени, често изострящи се хронични катари на горните дихателни пътища.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

4. Хронични заболявания на кожата.

5. Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.

6. Изразена вегетативна дисфункция.

7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXX. Хексоген (уротропин)

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Изразени неврози, (неврастения, хистерия, психастения).

3. Психични заболявания и психопатии.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

6. Нарушение в овариално-менструалната функция.

XXXI. Фурфурол, 2-метилфуран (силван)

1. Органични заболявания на централната нервна система, а също изразени невротични състояния.

2. Хронични заболявания на черния дроб.

3. Заболявания на кръвта вторично малокръвие (Нв по-нисък от 14 г% за мъже и 12% за жени).

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент, (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

XXXII. Хидразин и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна, система, в т. ч. епилепсия.

2. Неврози (nevрастения, хистерия, психастения).

3. Цихични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за

мъже и 12 г% за жени).

6. Заболявания на дихателната и сърдечно-съдовата система, затрудняващи работата с противогаз.

7. Паренхимни увреждания на, бъбреците.
8. Хронични заболявания на черния дроб.
9. Хронични заболявания на кожата.

XXXIII. Ароматни въглеводороди - бензол*, толуол, ксиол и техните хомологи.

1. Органични заболявания, на централната нервна система, в т. ч. епилепсия,

2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

3. Изразена вегетативна дисфункция.

4. Психични заболявания.

5. Заболявания на кръвта, кръвотворните органи и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

6. Всички видове хеморагична диатеза,

7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Паренхимни увреждания на бъбреците.

9. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

10. Хронични заболявания на женските полови органи със склонност към изостряне и кръвотечение, тумори.

11. Стоматити и пародонтоза.

* При работа в производството при приложение на бензол не се допускат жени.

XXXIV. Халогенни производни на ароматните въглеводороди - нафталини, дифенили

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Органични заболявания на периферната нервна система.

3. Хронични заболявания на черния дроб.

4. Паренхимни увреждания на бъбреците.

5. Заболявания на кожата: мастна себорея, заболявания на фоликулярния апарат.

XXXV. Амидо-нитро-нитрозо- и хлорни производни на ароматните въглеводороди: тринитротолуол, ДНТ, ДНФ, анилин, толуидин, нитробезол и др.

1. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за

мъже и 12 г% за жени).

2. Хронични заболявания на черния дроб.

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Психични заболявания, психопатии.

5. Изразена вегетативна дисфункция.

6. Хронични заболявания на пикочните пътища; паренхимни увреждания на бъбреците.

7. Изразени атрофичен ринит, фарингит, ларингит. Озена.

8. Катаракта.

9. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

10. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

11. Хронични заболявания на кожата.

12. Алергични заболявания и алергична диатеза.

XXXVI. Бензидин, дианизидин, толидин, алфа- и бета-нафтиламин

1. Постоянни или рецидивиращи дисурични разстройства.

2. Цистит, заболявания на пикочните пътища.

3. Паренхимни увреждания на бъбреците.

4. Всички заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

5. Хронични заболявания на черния дроб.

6. Органични заболявания на централната нервна система.

7. Предракови заболявания на кожата.

8. Нарушения в овариално-менструалната функция със склонност към кръвотечение.

9. Тумори на половите органи (миоми, кисти и др.).

XXXVII. Никотин и никотинова киселина

1. Изразена вегетативна дисфункция.

2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

4. Хронични гастрити, ентерит и колит.

5. Преходни амаврози с ограничено зрително поле.

6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотделящите канали, клепачите и конюнктивите).

7. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.

8. Нарушения в овариално-менструалната функция и заболявания на половата сфера със склонност към кръвотечения.

XXXVIII. Урсол и урсолови багрила

1. Изразени катари на горните дихателни пътища.

2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

3. Хронични заболявания на кожата.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

6. Хронични заболявания на черния дроб.

7. Алергични заболявания и алергична диатеза.

XXXIX. Каменовъглени смоли, дзифт, шистови смоли, антрацен, креозотово масло

1. Заболявания на кожата, свързани с повишена чувствителност към слънчевата светлина (слънчева екзема, пруриго и др.).

2. Предракови заболявания на кожата, мастна себорея, за болявания на фуликуларния аппарат.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, на сълзоотводните канали, на клепачите и на конюнктивите).

XL. Епоксидни смоли и лепила

1. Хронични заболявания на кожата.

2. Алергични заболявания (бронхиална астма, уртикария, сенна хрема, вазомоторен ринит и др.).

3. Изразени хронични възпалителни заболявания на горните дихателни пътища.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

XLI. Силикоорганични съединения (алкил-арил-хлорсилани, етоксисилани и др.)

1. Изразен атрофичен ринофарингат, ларингит, трахеит.

- 2.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
- 3.** Хронични заболявания на кожата.
- 4.** Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
- 5.** Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

XLII. Синтетичен каучук и всички видове изходни продукти

- 1.** Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.
- 2.** Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
- 3.** Психични заболявания, психопатия.
- 4.** Изразена вегетативна дисфункция.
- 5.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията

им.

за

6. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за

мъже и 12 г% за жени).

- 7.** Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
- 8.** Хроничен ринит, фарингит, ларингит и трахеит.
- 9.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

10. Хронични заболявания на черния дроб.
11. Хронични заболявания на кожата.

XLIII. Каптакс, турам, неозом и др., подобряващи физико-химичните свойства на каучука

- 1.** Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
- 2.** Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
- 3.** Психични заболявания, психопатии.
- 4.** Изразена вегетативна дисфункция.
- 5.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията

им.

- 6.** Хронични заболявания на черния дроб.
- 7.** Паренхимни увреждания на бъбреците.
- 8.** Хронични заболявания на кожата.
- 9.** Заболявания на пикочните пътища (при работа с каптакс).
- 10.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

XLIV. Синтетични влакна и смоли

- 1.** Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
- 2.** Изразени неврози (nevрастения, хистерия, психастения).
- 3.** Изразена вегетативна дисфункция.
- 4.** Всички алергични заболявания (за полиуретаново производство).
- 5.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията

им.

- 6.** Трайна артериална хипертония и хипотония, ИБС.
- 7.** Изразен атрофичен ринит, хроничен ларингит.
- 8.** Хронични заболявания на дихателната система.
- 9.** Хронични заболявания на зрителния анализатор.
- 10.** Хронични заболявания на черния дроб.
- 11.** Хронични заболявания на кожата.

XLV. Метилметакрилати, (органично стъкло, акропласти)

- 1.** Изразени хронични заболявания на горните дихателни пътища.
- 2.** Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

- 3.** Заболявания на кръвта и вторично малокръвие.
- 4.** Хронични заболявания на кожата.
- 5.** Хронични заболявания на сърдечно-съдовата система със склонност към декомпенсация.

XLVI. Пестициди

- 1.** Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
- 2.** Изразени неврози (хистерия, неврастения, психастения).
- 3.** Психични заболявания (даже в стадий на ремисия), психопатии.
- 4.** Изразена вегетативна дисфункция.
- 5.** Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
- 6.** Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища.
- 7.** Паранхимни увреждания на бъбреците.
- 8.** Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена. Хронични възпалителни заболявания на околоносните кухини.
- 9.** Хронични заболявания на дихателната система и органични заболявания на сърдечно-съдовата система.

- 10.** Заболявания на кръвта и кръвотворните органи.
- 11.** Често рецидивиращи язва на stomаха и на дванадесетопръстника, гастро-дуоденит и колит.
- 12.** Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
- 13.** Заболявания на ретината и зрителния нерв.
- 14.** Хронични заболявания на кожата.

XLVII. Работа, свързана с отделянето на кварцов, силикатен, въглищен и други видове прах (органичен, смесен)

- 1.** Изразен атрофичен ринит, фарингит, ларингит, трахеит,
- 2.** Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест и др.
- 3.** Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения с функционален характер.

- 4.** Заболявания на опорно-двигателния апарат с нарушенa двигателна функция (за всички работници и служители, заети в подземни работи).
- 5.** Трайно отслабване на слуха на едното или двете уши (шепотна реч на 1 м и по-малко).
- 6.** Хронични заболявания на редния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

- 7.** Хронични заболявания на кожата.

XLVIII. Работа в спасителните служби в мините, химичните и металургичните заводи

- 1.** Нервни и психични заболявания, вкл. остатъчни явления след травматични увреждания на централната нервна система, и всички изразени форми на съдова дисфункция, вазопатии, диенцефална недостатъчност, вестибулопатии.
- 2.** Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония и хипотония, ИБС, стенокардия).
- 3.** Хронични заболявания на дихателните органи.
- 4.** Хронични заболявания на храносмилателната система (гастрит, язвена болест, състояние след резекция на stomаха, гастроентеростомия и др., колит).
- 5.** Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища.
- 6.** Хронични заболявания на бъбреците и пикочните пътища.
- 8.** Ендокринопатии и нарушение на обмяната на веществата.
- 9.** Заболявания на кръвта и кръвотворния апарат.
- 10.** Хронични инфекциозни заболявания, неподдаващи се на лечение.
- 11.** Хронични, често рецидивиращи заболявания на устната

лигавица, липса на два или повече предни зъба.

12. Хирургични заболявания (нарушение на хватателната функция на китката, нарушена опорно-двигателна функция на стъпалото, анкилоза на стави, лъжливи стави, деформация на гръдената клетка, рязко изразени варици, облитериращ ендартернит, хернин, тумори, камъни в бъбреците и пикочните пътища).

13. Хронични очни заболявания. Острота на зрението под 0,4 без корекция даже за едното око, стеснение на зрителното поле павече от 20°. Нарушено цветоусещане.

14. Хронични заболявания на ушите, гърлото и носа, заболявания с нарушена функция на вестибуларния апарат. Трайно отслабване на слуха даже на едното ухо (разговорна реч на по-малко от 5 м, шепотна - по-малко от 3 м).

15. Хронични и поддаващи се а лечение заболявания на кожата.

16. Венерически заболявания.

XLIX. Работа при производство и постоянно контакт с медикаменти

А. Антибиотици и техните концентрати, плесенни гъбички, ензимни препарати.

1. Изразена вегетативна дисфункция (невроциркуляторна дистония, трайна артериална хипотония).

2. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит, озена.

3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

4. Алергични заболявания (бронхиална астма, копривна треска, сенна хрема, вазомоторен ринит и др.) дори в анамнеза.

5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюктивите).

6. Хронични заболявания на кожата.

7. Заболявания на кръвта, съпроводени с левкопения (брой на левкоцитите, по-нисък от 4000).

8. Нарушение във функцията на вестибуларния апарат. Неврит на слуховия нерв.

Б. Психофармака, хипотензива, седатива, хипнотика, аналгетика, хормонални препарати.

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Хронични заболявания на черния дроб.

3. Хеморагична диатеза.

4. Изразена вегетативна дисфункция (невроциркуляторна дистония, трайна артериална хипотония).

5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

6. Алергични заболявания дори в анамнеза.

7. Психични заболявания. Психопатии.

8. Неврози (неврастения, хистерия, психастения).

9. Хронични заболявания на кожата.

10. Изразени и трайни нарушения в овариално-менструалната функция, възпалителни процеси на женските полови органи със склонност към кръвотечение. Тумори.

L. Бубено производство

1. Изразен атрофичен ринит, ларингит, трахеит.

2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюктивите).

4. Трайно намаление на зрителната острота (помътняване на средите, изменение на очното дъно, затрудняващо работата с микроскоп).

LII. Работа при условия на производствени вибрации

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Подчертана вегетативна дисфункция. Диенценфални прояви.

3. Болестта на Рейно и псевдорейно синдроми.

4. Вегетативна полиневропатия.

5. Неврити и полиневрити.

6. Заболявания на опорно-двигателния апарат с нарушение на двигателната функция.

7. заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, хронична ИБС, стенокардия).

8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

9. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

10. Трайно отслабване на слуха, макар на едното ухо, с всякаква етиология.

11. Отосклероза и други ушни заболявания с явно неблагоприятна за слуха прогноза.

12. Хронични заболявания и изразени анатомични изменения в женската полова сфера (спадане и отпускане на матката или на влагалищните стени) - при работа под въздействие на общи вибрации.

13. Нарушения в овариално-менструалния цикъл със склонност към кръвотечение.

14. Възпалителни процеси на половите органи със склонност към изостряне.

LIII. Работа в условия на интензивен производствен шум

1. Трайно отслабване на слуха, макар само на едното ухо, с всякаква етиология.

2. Отосклероза и други хронични заболявания на ухото с явно неблагоприятна за слуха прогноза.

3. Изразени нарушения във функцията на вестибулярния апарат с всякаква етиология.

4. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

5. Изразена вегетативна дисфункция.

6. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

7. Неврити и полиневрити.

8. Психични заболявания и психопатия.

9. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и хипотония).

10. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника в стадий на обостряне.

LIV. Работа с източници на електромагнитни вълни

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония и хипотония, ИБС, стенокардия).

2. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от

14 г% за мъже и 12 г% за жени).

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Изразено астенично състояние.

6. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

- 7.** Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
- 8.** Катаракта.
- 9.** Трайни и изразени нарушения в овариално-менструалния цикъл.
- 10.** Психични заболявания.
- 11.** Хронични кожни заболявания.

LIV. Работа с радиоактивни вещества и с източници
на йонизиращи лъчения

- 1.** Всички заболявания на кръвта (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12

г%

за жени). При вторично малокръвие годността за работа се определя индивидуално след лекуване на основно то заболяване.

- 2.** Трайни изменения в състава на периферната кръв:

а) брой на левкоцитите, по-малък от 4500 в мм³;
б) брой на левкоцитите, по-голям от 9000 в мм³;
в) брой на лимфоцитите, по-голям от 40% и по-малък от 20%;
или абсолютен брой, по-малък от 1300 в мм³;
г) брой на еритроцитите, по-малък от 3,8 млн. в мм³ за жени и 4,3 млн.
в мм³ за мъже;

д) брой на тромбоцитите, по-малък от 180 000 в мм³.

- 3.** Всички форми на хеморагична диатеза (хемофилия, капилляротоксикоза, есенциална тромбоцитопения и др.).

4. Органични заболявания на централната и периферната нервна система,
в т. ч. епилепсия.

- 5.** Психични заболявания.

- 6.** Наркомания.

7. Последици на травми на черепа със синдром на енцефалопатия и изразени

циркуляторни нарушения.

- 8.** Изразени форми на невроза (неврастения, хистерия, психастения).

9. Предракови заболявания, склонни към злокачествена метаплазия и рецидивиране, както и доброкачествени тумори, за трудняващи носенето на специално облекло и тоалета на кожата.

- 10.** Злокачествени тумори с всякааква локализация и стадии.

11. Заболявания на stomашно-чревния път с чести изостряния (язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен гастрит, колит и др.).

12. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища с чести обостряния.

13. Хронични заболявания на бъбреците и пикочните пътища със значителни

функционални отклонения.

14. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия) с прояви на недостатъчност.

15. Заболявания на дихателната система (хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест).

16. Заболявания на ендокринната система и болести на обмяната на вещества (Базедова болест, болестта на Адисон, диабет, инфантилизъм и др.) - годността да се решава индивидуално.

- 17.** Патологичен климакс - временно негодни.

18. Лъчева болест II-IV ст. по тежест или наличност на трайни последици.

При I ст. годността се определя индивидуално.

19. Системни хронични заболявания на ставите, мускулите и сухожилията с нарушение на двигателната активност.

20. Изменения на гръбначния стълб, таза и крайниците (вродени и придобити) със значително ограничение на функциите - годността да се определя индивидуално.

21. Облитериращ ендартериит, болест на Рейно с изразени нарушения в периферното кръвообращение.

22. Хронични гнойни заболявания на околоносните кухини, хронични гнойни

възпаления на средното ухо, протичащи не благоприятно. При атрофични процеси на лигавицата годността да се определя индивидуално.

23. Болест на Мениер.

24. Хронични заболявания от възпалителен и дегенеративен характер на съединителната и другите очни обвивки с нарушение във функцията на очите.

25. Намаляване на зрителната острота - по-малко от 0,6 на по-добре виждащото око и по-малко от 0,5 на по-слабо виждащото*.

26. Неизличими заболявания на зрителния орган (атрофия на зрителния нерв, пигментна дегенерация на ретината, глаукома, катаракта на едното и двете очи и др.).

27. Рязко изразени хронични, често рецидивиращи язвени блефарити и заболявания на сълзоотводните канали.

28. Хронични заболявания на кожата.

29. Заболявания на половите жлези и изразени смущения в овариално-менструалия цикъл.

30. Кариес, диспозиция и пародонтопатия.

LV. Работа в производството и приложението на оптични квантови генератори - лазери

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

2. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от

14 г% за мъже и 12 г% за жени).

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

6. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

7. Психични заболявания.

8. Намаляване на зрителната острота - по-малко от 0,6 за по-добре виждащото око и по-малко от 0,5 за по-слабо виждащото око.*

* Зрителната острота се определя с корекция на всякали стъкла. Допускат се следните предели на рефракционни аномалии, установявани скиаскописки на по-доброто око; късогледство не повече от 6,0 д, при нормално очно дъло до 10,0 д, далекогледство в зависимост от корекцията (до 6,0 д); сложният късогледен или далекогледен астигматизъм в меридиана на най-голямото значение не повече от 6,0 д. простият късогледен и далекогледен астигматизъм - не повече от 3,0 д.

9. Катаракта.

10. Трайно изразени нарушения на овариално-менструалния цикъл.

LVI. Работа с ултразвук

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайно артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

2. Заболявания на кръвта - анемия (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

3. Катаракта и дегенеративни заболявания на ретината.

4. Трайни увреждания на слухово-вестибуларния апарат.

5. Изразена вегетативна дисфункция.

LVII. Работа при повищено атмосферно налягане (в кесони, барокамери) и

водолазни работи

1. Хронични заболявания на горните дихателни пътища, белите дробове и плеврата с изразени дихателни нарушения.
  2. Органични сърдечни заболявания независимо от степента на компенсацията им.
  3. Трайна артериална хипертония и хипотония.
  4. Хронични възпалителни заболявания на лимфните жлези.
  5. Хронични заболявания на коремните органи (язвена, болест на стомаха и дванадесетопръстника, язвен колит, паренхимни увреждания на бъбреците, заболявания на пикочните пътища и др.).
  6. Заболявания на кръвта, хеморагична диатеза.
  7. Изразена вегетативна дисфункция.
  8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
  9. Хронични заболявания на костите и ставите, изразени телесни недостатъци.
  10. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
  11. Хронични неврити, полиневрити и радикулити.
  12. Хронични миозити и невромиозити.
  13. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия), психопатии.
  14. Конвулсивни припадъци от всякакъв произход.
  15. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
  16. Алкохолизъм и други форми на наркомания.
  17. Хроничен гноен отит, атрофични цикатрикси на мембрana тимпани.
- Хронични възпаления на Евстахиевата тръба.
18. Нарушения във функцията на вестибуларния апарат.
  19. Всички видове хернии.
  20. Изразени разпространени варици, ендартериит, хемороиди.
  21. Зрителна острота, по-малка от 0,8 на по-добро виждащото око и по-малка от 0,5 на по-слабо виждащото (без корекция).
  22. Всяко очно заболяване, водещо до трайно нарушение на зрешието.
- LVIII. Работа, изискваща значително зрително напрежение
1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,8 на по-добре виждащото око и 0,5 на по-слабо виждащото - общо 1,3.
  2. Рефракционни аномалии: високо късогледство (по-голямо от 6,0 д с изменения в очното дъно). Хиперметропичен астигматизъм, по-голям от 1,0 д, миопичен астигматизъм, по-голям от 2,0 д, даващи с корекция зрителна острота, посочена в т. 1.
  3. Липса на бинокулярно зрение.
  4. Изразен нистагъм.
  5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
  6. Лагофтадъм.
  7. Прекарани оперативни намеси на очния анализатор.
  8. Централен отоневрологичен синдром.
- LIX. Работа, изискваща системно продължително напрежение на гласовия апарат
1. Хронични ларингити, фаринголарингити.
  2. Парези и парализи на гласните връзки.
  3. Бродени малформации на ларинкса и устната кухина.
  4. Тумори на ларинкса.
  5. Хронични заболявания на дихателната система - хроничен бронхит.
- LX. Системна работа в условия на висока температура и интензивно топлинно излъчване
1. Органични заболявания на централната нервна система,

в т. ч. епилепсия.

2. Изразена вегетативна дисфункция.

3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, изразен хроничен гастрит и ентероколит.

4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).

5. Паренхимни увреждания на бъбреците.

6. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.

7. Нарушение на цветоусещането.

8. Липса на бинокулярно зрение и ограничение на зрителното поле 20°.

9. Катаракта.

10. Глаукома.

11. Хронични кожни заболявания.

12. Изразени ендокринно-вегетативни съдови нарушения със склонност към съдови кризи.

13. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма и други белодробни заболявания.

14. Трайно отслабване на слуха на едното или на двете уши (шепотна реч на по-малко от 3 м).

15. Често рецидивиращи заболявания на слуховите органи с временно и значително отслабване на слуха (шепотна реч на по-малко от 1 м, макар само на едното ухо).

16. Заболявания с нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

17. Нарушение в овариално-менструалния цикъл със склонност към кръвотечение.

18. Пародонтоза.

19. Рецидивиращи неврити и плексити, лумбулгии.

20. Хернии, спадане на всички слоеве на дебелото черво.

21. Изразено разширение на вените на долните крайници, флебити, тромбофлебити.

22. Физически дефекти на горните и долните крайници.

23. Психични заболявания.

LXI. Целогодишна работа при минусови температури за повече от половинработен ден

1. Хронични възпалителни заболявания на горните дихателни пътища.

2. Хронични заболявания на белите дробове.

3. Хронични отити.

4. Хронични заболявания на оклоносните кухини.

5. Съдови нарушения - заболявания на периферните съдове и на лимфните пътища (ендартериит, вариозни изменения, тромбофлебит, елефантаза).

6. Заболявания на вегетативната нервна система и периферните нерви.

7. Хронични заболявания на костите, ставите, сухожилията и мускулите.

8. Имунни заболявания - автоимунни и алергични.

9. Хормонални разстройства и авитаминози.

LXII. Дейности по изсичане, свличане, транспортиране и първична обработка на дървен материал

1. Трайни деформации на костно-ставния апарат с нарушение на двигателната функция.

2. Хронични костно-ставни заболявания с периодични обостряния.

3. Изразено разширение на вените, тромбофлебит, хемороиди е чести обостряния и кръвотечения.

4. Хернии.

5. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

6. Хронични заболявания на черния дроб и жълчния мехур с чести обостряния.

7. Изразени заболявания на дихателната система (хроничен бронхит,

белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест) и бронхиална астма.

8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).
  9. Съдови нарушения - заболявания на периферните съдове и на лимфните пътища (ендартериит, тромбофлебит, варикозни изменения, елефантиаза).
  10. Заболявания на кръвта със склонност към хронифициране.
  11. Заболявания на пикочно-половите органи с дисурични явления.
  12. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата със склонност към хронифициране.
  13. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
  14. Заболявания на периферната нервна система с нарушение на двигателната или сетивната сфера.
  15. Психични заболявания.
  16. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
  17. Трайно отслабване на слуха на едното или на двете уши (шепотна реч на по-малко от 5 м).
  18. Често изострящи се хронични гнойни възпаления на средното ухо при намален слух за шепотна реч.
  19. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
  20. Зрителна острота без корекция на по-добре виждащото око, по-малка от 0,5, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,2.
  21. Липса на бинокулярно зрение.
  22. Изразен лагофталм, обръщане на клепачите, тежки блефарити, рецидивиращи хронични заболявания на конюнктивите, съзоотводните канали, ретината и зрителния нерв.
- LXIII. Дейности в морския нефтодобив
1. Всички заболявания на кръвта (дори в стадий на ремисия).
  2. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата със склонност към хронифициране.
  3. Заболявания на дихателната система (хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест).
  4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).
  5. Всички форми на ревматизъм.
  6. Често изострящи се заболявания на stomashno-chrevnijia p'jt (язвена болест на stomaxha i dvanadesetoprystnika, xepatit, xolecistit i dr.).
  7. Паренхимни увреждания на бъбреците, бъбречнокаменна болест, заболявания на пикочния мехур.
  8. Психични заболявания (дори в стадий на ремисия).
  9. Наркомания.
  10. Изразени форми на неврози (хистерия неврастения, психастения).
  11. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
  12. Хронични и рецидивиращи заболявания на периферните нерви и на мускулите и техните усложнения.
  13. Заболявания на костно-ставния и мускулно-свързочния апарат с нарушение на двигателната функция.
  14. Съдови нарушения (изразено разширение на вените, тромбофлебит, облитериращ ендартериит, хемороиди с чести и продължителни кръвотечения).
  15. Xерни склонност към заклещване, колоптоза.
  16. Трайно отслабване на слуха, на едното или на двете уши (шепотна реч от 4 м).
  17. Хроничен гноен среден отит.

18. Хронични заболявания на околоносните кухини.
19. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
20. Зрителна острота без корекция на по-добре виждащото око, по-малка от 0,7, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,3.
21. Хронични заболявания на предния очен сегмент (блефароконюктивити, кератити).

22. Хронични кожни заболявания.

LXIV. Дейности на височина и с издигане на височина, както и при обслужване на подемни съоръжения

А. Работа на височина и работа, свързана с издигане на височина (върхолази).

1. Заболявания на ставите, костите и мускулите, затрудняващи извършването на работата по дадена специалност.

2. Хернии, затрудняващи работата и със склонност към заклещване.

3. Язвена болест на stomаха и дванадесетопръстника.

4. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчния мехур с чести обостряния.

5. Заболявания на дихателната система (белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма).

6. Заболявания на сърдечно-съдовая система със склонност към декомпенсация (трайна артериална хипертония, ИБС, сте нокардия и др.).

7. Заболявания на кръвта със склонност към хронифициране.

8. Паренхимни увреждания на бъбреците, бъбречнокаменна болест.

9. Заболявания на ендокринните жлези и обмяната на веществата със склонност към хронифициране.

10. Органични заболявания на централната и периферната нервна система.

11. Изразена вегетативна дисфункция.

12. Хронични гнойни отити, често изострящи се и придружени с отслабване на слуха за шепотна реч до 3 м.

13. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.

14. Заболявания на зрителния анализатор:

а) зрителна острота без корекция, по-малка от 0,5 на-по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото;

б) ограничаване на зрителното поле повече от 20°;

в) неподдаващи се на лечение дакриоцистити и неизлечимо сълзотечение;

г) рязко ограничена подвижност на окото;

д) глаукома.

15. Доброкаществени тумори, затрудняващи извършването на средно тежка работа.

16. Хронични заболявания на кожата (екзема, червен плосък лишай, псориазис, фотодерматоза, невродермит и др.).

Б. Работи по обслужването на подемни съоръжения (куло-кранове и мостови кранове).

1. Трайни деформации на костно-ставния и мускулно-свързочния апарат

с

нарушение на двигателната функция, затрудняващо извършването на работа в дадена професия.

2. Хронични заболявания на костите и ставите с периодични обостряния.

3. Съдови нарушения (варици, тромбофлебити, хемороиди, чести обостряния

и кръвотечения, облитериращ ендартериит).

4. Хернии със склонност към заклещване.

5. Язвена болест на stomаха и дванадесетопръстника.

6. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчния мехур с чести обостряния.

7. Заболявания на горните дихателни пътища и белите дробове със

склонност към хронифициране.

8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).
9. Заболявания на кръвта (левкемия, злокачествено малокръвие).
10. Заболявания на пикочно-половите органи.
11. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата е трайно нарушение на функциите.
12. Органични заболявания на централната нервна система, в.т.ч. епилепсия.
13. Хронични заболявания на периферната нервна система.
14. Психични заболявания.
15. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
16. Трайно отслабване на слуха еднострочно или двустрочно - при шепотна, реч на по-малко от 5 м.
17. Често изострящо се хронично гнойно възпаление на средното ухо при нормален слух за шепотна реч.
18. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.
19. Зрителна острота без корекция на по-дробре виждащото око, по-малка от 0,7, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,3. д.,.
20. Липса на бинокулярно зрение. Нарушения на цветоусещането при ползване на цветна сигнализация в ежедневната работа.
21. Лагофталм.
22. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и сълзоотводните канали).
23. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
24. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.
25. Хронични кожни заболявания.
26. Възпалителни заболявания на женските полови органи със склонност

към

обостряне, както и изразено спадане на половите органи.

В. Крановици на автомобилни, железопътни и с гъсенично задвижване кранове.*

1. Заболявания на ставите, костите и мускулите с налични деформации.
2. Хернии със склонност към заклещване.
3. Язвена болест на stomаха и дванадесетопръстника.
4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия, ендартериит).
5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
6. Трайно отслабване на слуха еднострочно или двустрочно при шепотна реч за двете уши, на по-малко от 3 м.
7. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.
8. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и 0,5 на по-слабо виждащото.
9. Липса на бинокулярно зрение.
10. Нарушение на цветоусещането и светоусещането.
11. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.
12. Възпалителни заболявания на женските полови органи със склонност

към

обостряне, както и изразено спадане на половите органи.

Г. Служещи на скоростни асансьори.

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).
2. Нарушаване функцията на вестибуларния апарат.
3. Епилепсия.
4. Изразени вегетоневрози.

5. Психични заболявания.

* Ако крановиците на автомобилни и с гъсенично задвижване кранове са едновременно и шофьори, трябва да се използува Списъкът на медицинските противопоказания за водачите в транспорта.

-----
6. Трайно отслабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 1,5 м за двете уши.

7. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 0,7 на едното око и нула на другото.

8. Трайни нарушения в овулярно-менструалния цикъл, както и възпалителни

заболявания на половите органи със склонност към кръвотечение.

9. Десцензус или пролапс на половите органи.

Д. Диспечери на скоростни асансьори.*

1. Трайно отслабване на слуха на двете уши при шепотна реч на по-малко от 3 м (при звукова сигнализация).

2. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.

3. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.

4. Нарушение на цветоусещанието до степен, затрудняваща работата със светлинната сигнализация.

5. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

6. Епилепсия.

7. Психични заболявания, Психопатии.

8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

LXV. Действия при обслужване на действуващи електротехнически устройства при високо напрежение до 400 кВ и на височина

1. Хронични заболявания на кожата (екзема, червен плосък лишай, псориазис, невродермит, хиперхидроза).

2. Заболявания на ставите, костите и мускулите.

3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

4. Белодобрен емфизем, бронхиална астма с чести пристъпи.

5. Заболявания на кръвта.

6. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата с трайни функционални нарушения.

7. Органични заболявания на централната нервна, система, епилепсия, централен и периферен отоневрологичен синдром.

8. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения), тежка сърдечна невроза.

* За приемане на работа на лица, обслужващи обикновени асансьори, няма особени противопоказания.

9. Трайно отслабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 3 м.

10. Глухонемота и рязко изразено заекване.

11. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото

око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.

12. Едноочие или функционално отпадане на едно око.

13. Глаукома.

14. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.

15. Нарушение в цветоусещането.

16. Хронични възпалителни и дегенеративни очни заболявания (на

клепачите, сълзоотводните канали, конюнктивите, роговицата и ретината).

17. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника с чести обостряния.

18. Паренхимни увреждания на черния дроб и бъбреците.

LXVI. Дейности, свързани с непосредственото обслужване на вътрешното движение.

1. Заболяване на ставите, костите и мускулите.

2. Психични заболявания.

3. Епилелсия..

4. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

5. Хронични и често обострящи се сухи и гнойни отити с от слабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 3 м.

6. Болести на зрителния анализатор:

а) липса на бинокулярно зрение;

б) зрителна острота без корекция, по-малка от 0,6 на по-слабо виждащото око и от 0,9 на по-добре виждащото;

в) ограничение на зрителното поле от всяка степен;

г) нарушение на цветоусещането (за дейности, изискващи различаване на цветовете);

д) постоянно сълзене, обръщане и извиване на клепачите, рязко изразен язвен блефарит;

е) глаукома, ретинит, атрофия на зрителния нерв.

7. Изразено заекване.

8. Временност през втората половина (бременност във всички месеци и възпалителни процеси на половините органи със склонност към кръвотечение са противопоказания за работа като кондуктор)

LXVII. Дейности, свързани с ускорения, скорости, тласъци и оптокинетични въздействия

Важат противопоказанията за работа, изложени в раздел LXVI.

LXVIII. Работа в контакт с патогенна микрофлора и инфекциозен материал

1. Алергични заболявания.

2. Хронични кожни заболявания (за работници в месокомбинати и такива, заети с товареие и разтоварване на животни и животински сировини).

3. Възпалителни и дегенеративни заболявания на опорно-двигателния апарат.

4. Активна белодробна туберкулоза със и безбацилоотделяне; извънбелодробна туберкулоза с фистули; стихнал белодробен туберкулозен процес със значителни остатъчни изменения в белите дробове.

LXIX. Работи, свързани с усилено и системно натоварване на костите, ставите, мускулите, лигаментите, сухожилията и фасциите

1. Вродени или придобити деформации на опорно-двигателния апарат.

2. Ревматизъм и ревматоиден полиартрит.

3. Шийна спондилоза и остеохондроза с изразена клинична симптоматика.

4. Ендокринни заболявания (диабет), водещи до полиневропатия.

5. Неврози с изразени предимно вегетативни дисфункции, както диенцефалоза.

6. Сърдечно-съдови заболявания със склонност към декомпенсация.

LXX. Апаратчици, обслужващи съдове под налягане

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.

2. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.

3. Трайно сълзотечение, неподдаващо се на лечение.

4. Прогресиращи заболявания на зрителния нерв, ретината и хориоидеята.

5. Трайно отслабване на слуха еднострочно или двустрочно при шепотна реч на по-малко от 2 м.

6. Заболявания, придружени с нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

7. Психични заболявания.

8. Епилепсия.

9. Изразени вегетативни нарушения, придружени с явления на вестибулопатия или наклонност към съдови кризи.

10. Физически дефекти на горните и долните крайници.

LXXI. Работи по тютюневи насаждения

1. Бронхиална астма с чести пристъпи, бронхиектатична болест, белодробен

емфизем и пневмосклероза.*

2. Органични заболявания на сърдечно-съдова система с прояви на декомпенсация.

3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстното черво при чести изостряния.

4. Хронични заболявания на черния дроб.

5. Паренхимни увреждания на бъбреците*.

6. Изразени заболявания на кръвотворната система.

7. Заболявания на периферната нервна система и опорно-двигателния апарат, придружавани със значително ограничаване функцията на крайниците, участвуващи в работата или статиката.

8. Варикозно разширение на вените на долните крайници.

9. Органични заболявания на централната нервна система.

10. Изразена вегетативна дисфункция.

11. Фотодерматози.

12. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и сълзоотводните канали).

LXXII. Свързочни работници.

А. Телеграфистки на апарати от всички системи, машинописки-копистки на телеграми, радиотелеграфистки и др.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 1,0 на едното око и нула на другото при условие на малка натовареност.

* Само за работа, свързана с фумигация.

2. Рязко изразен нистагъм.

3. Злокачествено късогледство.

4. Устойчиво еднострочно и двустранно отслабване на слуха при шепотна реч на 1 м и по-малко.

5. Изразено хронично възпаление на Евстахиевата тръба и катарален среден

отит.

6. Органични заболявания на централната нервна система, в т; ч. епилепсия.

7. Хипертонична болест.

Б. Радиооператори.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 1,0 на едното и нула на другото при малка натовареност.

2. Рязко изразен нистагъм.

3. Злокачествено късогледство.

4. Трайно отслабване на слуха с всяка възможна етиология еднострочно и двустранно при шепотна реч на 1 м и по-малко.

5. Изразено хронично възпаление на Евстахиевата тръба.

6. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

7. Изразени хронични заболявания на околоносните кухини.

8. Невралгии, миозити, периартрити, изразена ангионевроза на ръцете.

В. Всички телефонистки.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на едното око и по-малка от 0,2 на другото, или 1,0 на едното и нула на другото при малка натовареност.

2. Рязко изразен нистагъм.

3. Злокачествено късогледство.

4. Трайно отслабване на слуха с всяка възможност етиология еднострочно и двустранно при шепотна реч на 1 м и по-малко.

5. Дефекти в речта.

6. Заболявания на горните крайници, затрудняващи работата на телефонен комутатор.

Г. Сортировачи.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и 0,2 на по-слабо виждащото, или 0,7 на едното око и нула на другото.

2. Заболявания на горните крайници, затрудняващи сортирането на писмата, телеграмите, колетите.

Д. Работници, пътуващи в пощенски вагони и придружаващи пощата в автоколии.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото око, или 0,7 на едното око и нула на другото.

2. Хронични, често изострящи се сухи и гнойни средни отити, придружавани

от отслабване на слуха при шепотна реч по-малка от 3 м.

3. Нарушение на функцията на вестибулярния апарат.

4. Епилепсия.

5. Психични заболявания.

6. Заболявания на ставите, костите и мускулите, затрудняващи сортировката на писма, колети.

Е. Пощальони по доставка на писма, вестници, телеграми, колети и др.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото око, или 0,7 на едното око и нула на другото.

2. Злокачествено късогледство.

3. Дефекти и заболявания, затрудняващи продължителното ходене с пощенска

чанта.

4. Изразени заболявания на сърдечно-съдовата система, затрудняващи извършването на тежък физически труд.

LXXXIII. Работи в районите на Крайния Север

1. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им

и болести на обмяната на веществата.

2. Заболявания на кръвотворните органи; злокачествено малокръвие, левкемия, болест на Верлхоф, хеморагична капиляротоксикоза, хемофилия и др.

3. Хронични заболявания на дихателните пътища и плеврити, изразен хроничен бронхит, рецидивиращи пневмонии (в анамнеза), бронхиектатична болест, пневмооклероза, изразен белодробен емфизем, белодробна астма.

4. Органични сърдечни и съдови заболявания с наклонност към декомпенсация. Хипертонична болест (всички стадии). Стенокардия, пароксизмална тахикардия, изразени неврози.

5. Заболявания на органите от коремната кухина (язвена болест на

стомаха

и дванадесетопръстното черво, тежки форми на хронични гастрити, колити, хепатити, холецистити и др.).

6. Хронични заболявания на бъбреците (нефроза, нефрит,

бъбречнокаменна

болест, хроничен пиелит и др.) с изразено нарушение на функцията или липса на единия бъбрек, плаващ бъбрек.

7. Хронични заболявания на ставите, мускулите и сухожилията с инфекциозен или интоксикационен произход на основата на нарушен обмяна на веществата или на ендокринни разстройства с наклонност към изостряне.

8. Липса на всички зъби на едната челюст или на 8-чифтно артикулиращи зъби на двете челюсти даже при наличност на протеза; хроничен стоматит, алвеоларна пиорея.

9. Трайни заболявания на периферните съдове (аневризми, облитериращ ендартериит, тромбофлебит и други заболявания на съдовете) с рязко разстройство на кръвообращението или рязко нарушение на функциите на крайника.

10. Възлово разширение на вените на крайниците с изтъняване на стените. Трофични язви.

11. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

12. Психични заболявания.

13. Неврози и невротични състояния с различна етиология.

14. Фагофтадм.* Трахома.

15. Хронични възпаления на клепачите и конюнктивите.

16. Хемералопия.

17. За отделни професии – рязко изразен нистагъм.

18. Намалена зрителна острота, зависеща от рефракционната аномалия, затрудняваща извършването на основните работи.**

19. Зрителна острота с корекция на едното око 1,0 и нула на другото око.***

20. Хронични гнойни средни отити. Трайни рязко изразени изменения на вестибуларната функция.

21. Трайна пълна глухота на двете уши или рязко отслабване на слуха – шепотна реч до самата ушна раковина.

22. Хронични възпалителни заболявания на околоносните кухини с наклонност към чести изостряния.

23. Висока степен на заекване, придружавано с рязко изразено конвултивно

напрежение, или тежки форми на неясен говор, правещи речта малко разбираема.****

24. Хронични кожни заболявания.

25. Хронични възпалителни заболявания на половите органи.

-----
* Годността се определя индивидуално в зависимост от професията.

** Лица, имащи рефракционна аномалия, чиято корекция им позволява да извършват основните работи, трябва да бъдат осигурени с коригиращи очила.

*** Негодни за професии, свързани с опасност от очни травми и изискващи бинокулярно зрение.

**** Годността се определя индивидуално и в зависимост от професията.

LXXIV. Работи, свързани с използването на строително-монтажен пистолет

1. Заболявания на периферната нервна система (неврити, невралгии, полиневрити).

2. Хронични заболявания на опорно-двигателния апарат на ръцете, свързани

с болки и нарушение в двигателните функции (миозити, тевдовагинити, бурсити, периартрити, полиартрити).

3. Липса на зрението на едното око.

4. Зрителна острота, по-малка от 0,6 на по-слабо виждащото око и

по-малка от 0,9 на по-добре виждащото.

5. Хронични възпалителни процеси на средното ухо, неврити на слуховия нерв.

6. Изразени форми на ангионеврози.

7. Артериална хипертония.

LXXV. Полеви геологопроучвателни, топографо-геодезични и други работи в отдалечени, малко населени, труднодостъпни, заблатени и планински райони на страната

(Вж. противопоказанията за работа в районите на Крайния Север)

LXXVI. Работи по механичното оборудване (стругове, пистолети, фрези и други машини), а също на щамповъчни преси
(Вж. противопоказанията в раздел LXIX)

Приложение 5

към чл. 8

Съдържание на задължителния периодичен

медицински преглед на работниците

№ Елементи на прегледа

Забележка

1 Анамнеза, която наред с другото включва изясняване

наличието на рискови фактори за възникване на

социално значими заболявания:

фамилна обремененост (майка, баща, братя или

сестри, болни от хипертония, инфаркт на

миокарда, мозъчен инсулт, диабет, злокачествени

новообразувания, психични болести, алергии и др.);

нерационално хранене (прекомерно по количество

хранене, прекомерна употреба на готварска сол,

на мастни и въглехидратни храни);

понижена двигателна активност;

хронично въздействие на психо-емоционално

напрежение, в труда и бита;

тютюнопушене (повече от 5 години или над 20

цигари дневно);

злоупотреба с алкохол.

2   Лекарски преглед

3   Измерване на теглото и ръста

4   Измерване на кръвното налягане

5
КГ

При лицата над

30-годишна възраст
или

при   анамнестични
или

обективни данни за

сърдечно заболяване

6   Постпрандиално изследване на урина за захар

При лица над 40
години

7   Изследване на урина за албумин, кетонни тела,
уробилиноген, хемоглобин и захар

Изследването за
захар -

при лица под 40
години.

Приложение 6

към чл. 12, т. 2

Съобщение за подлежащ на задължителен периодичен

медицински преглед по местоживеене

До

(здравно заведение, обслужващо лицето по местоживеене)

ул ..... гр. (с) ..... окр, ... № .....

Лицето ..... родено през ..... год.,

(трите имена)

на работа в ..... гр. (с)

..... окръг, ул ..... № ..... по професия .....

на длъжност ..... с домашен адрес ул. ..... № .....

гр. (с) ..... окр.

подлежи на задължителен периодичен медицински преглед по местоживеене

през ..... год.

Зав. служба "Личен състав":

(подпись, печат)

До ..... ул. ..... № .....

(наименование на предприятието)

гр. (с) ..... окр. .....

Лицето ..... родено през ..... год.

(трите имена)

на работа като ..... във Вашето
предприятие

(професия, длъжност)

е обхванато с задължителен периодичен медицински преглед

в ..... през м. ..... 19.....
г.

(здравно заведение по местоживеење)

Резултати от прегледа

Диагноза .....

(кл. здрав., заболяване)

Рискови

фактори

Участъков лекар: .....

(подпись, печат)

Приложение 7

към чл. 15

Допълнителен лист към личната амбулаторна карта

Резултати от задължителния периодичен медицински преглед

Дата на прегледа
.....

Основни данни от анамнеза
.....
.....
.....

Наличие в анамнезата на рискови фактори за възникване на социално-значими заболявания: (подчертай) .

1. Фамилна обремененост
2. Нерационално хранене
3. Намалена двигателна активност
4. Хронично въздействие на психо-емоционално напрежение

5. Тютюнопушене

6. Злоупотреба с алкохол

Патологични отклонения в обективния статус

.....
.....
.....
.....

Тегло ..... кг,

Ръст ..... см,

Кръвно налягане .....

ЕКГ

.....
.....
.....

Изследване на урина за:

захар кетонни тела хемоглобин

.....
.....
.....

албумин уробилиноген

Постпрандиално изследване на урина за захар
.....

Изпратен за консултация с:

1. Дата на изпращането

.....

Дата на получаване резултата от
консултацията

2. Дата на изпращането

.....

Дата на получаване резултата от
консултацията

Извършени

допълнителни

изследвания

.....

.....
.....
.....
.....
ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Диагн
оза .....
.....
.....
.....
.....

с наличие на рискови фактори за възникване на социално значимо
без наличие
заболяване (зачертайте излишното)

Подлежи на диспансеризация в ..... диспансерна група
от

..... по месторабота (по
местоживееще)

ПОДПИС НА ЛЕКАРЯ: .....